

รายการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔
ประจำปี เดือน เมษายน ๒๕๕๔

หน่วยงาน ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา)

แผนงาน อนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ผลผลิต พื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับการบริหารจัดการ

กิจกรรมหลัก ๑ บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล

กิจกรรมย่อย ๑.๒ กิจกรรมคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกและทำลายทรัพยากรทางทะเล

ครั้งที่ ๑/๔/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔ รวม ๑๐ วัน (นายเดชา วงศ์กระจ่าง)

ครั้งที่ ๑/๔/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔ รวม ๑๐ วัน (นายสาโรช อุบลสุวรรณ)

ครั้งที่ ๑/๔/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔ รวม ๑๐ วัน (นายวรรณ ชาตรี) ค้างส่ง

พื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา และจังหวัดปัตตานี

ผู้รับผิดชอบ

๑. นายเดชา วงศ์กระจ่าง	นายช่างกลเรือชำนาญการ	หัวหน้าชุดปฏิบัติงาน
๒. นายกัมปนาท สุคนธ์พันธ์	นายท้ายเรือฯ	ผู้ควบคุมเรือ
๓. นายประยูร รักประยูร	ช่างเครื่องเรือฯ	
๔. นายเกรียงไกร วัตตะโร	กะลาสี	

หลักการและเหตุผล

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา) สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มอบหมายให้ชุดปฏิบัติงานเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๖ ออกปฏิบัติงานประสานงานองค์กรชุมชนท้องถิ่น ให้เข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลในบริเวณพื้นที่เป้าหมายการบริหารจัดการใช้ทรัพยากร รวมทั้งคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา ตามแผนงานงบประมาณกิจกรรมบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล

บริเวณพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ แนวเขตอนุรักษ์ ๓,๐๐๐ เมตร และพื้นที่ทะเลสาบ ดังนั้นจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติงานเรือทรัพยากรฯ ๒๑๖ เพื่อคุ้มครองทรัพยากรตามที่กล่าว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ไม่ให้ถูกรบกวนหรือถูกทำลายจากการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรจากฝีมือมนุษย์อย่างจริงจัง

๒. เพื่อประสานให้เกิดการมีส่วนร่วมหาแนวทางการอนุรักษ์ ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น/เอกชน และภาคราชการในพื้นที่

๓. เพื่อคุ้มครองป้องกันการลักลอบทำการประมงผิดกฎหมายบริเวณชายฝั่งทะเล

๔. เพื่อเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทำการประมงที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณพื้นที่รับผิดชอบ

พื้นที่ดำเนินการ

๑. พื้นที่ทะเลสาบสงขลา
๒. พื้นที่แหล่งหญ้าทะเล บริเวณหาดทรายแก้ว เกาะหนู เกาะแมว และเกาะขาม มีพื้นที่ ๓๔๗ ไร่
๓. พื้นที่สัตว์สงวน โลมา
๔. พื้นที่ทางทะเลบังคับใช้กฎหมายฯ ความยาวตลอดแนวชายฝั่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา และจังหวัดปัตตานี

ยานพาหนะ

เรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๖

ข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัญหาในพื้นที่

จังหวัดสงขลา มีพื้นที่แหล่งทรัพยากรทางทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่หลายพื้นที่ เช่น แหล่งปะการัง บริเวณเกาะหนู เกาะแมว และเกาะขาม จำนวน ๒๕.๙๘ ไร่ มีพื้นที่หญ้าทะเลบริเวณหาดทรายแก้ว และปากคลองบ้านนาทับ อำเภोजะนะ จำนวน ๑๒.๕๑ ไร่

เป้าหมายของการปฏิบัติงาน

๑. เพื่ออนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำวัยอ่อน สัตว์ทะเลหายาก และไข่ของสัตว์น้ำ ชายฝั่งทะเล บริเวณพื้นที่เป้าหมาย ที่กำหนด
๒. เพื่อคุ้มครองเฝ้าระวังป้องกันการทำลายแหล่งปะการังและแหล่งหญ้าทะเลในพื้นที่เป้าหมาย
๓. ประสานให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน บริเวณพื้นที่เป้าหมาย ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๔. สืบหาข้อมูลของทรัพยากรปะการังและชายฝั่งที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมทางทะเล
๕. เพื่อหาข่าวและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำปะการังหรือซากปะการังไปจำหน่ายเพื่อการค้า
๖. เพื่อคุ้มครอง ตรวจตรา และเฝ้าระวังการบุกรุก ทำลาย หรือการใช้ประโยชน์ที่ไม่เหมาะสมต่อทรัพยากรปะการัง จากการกระทำของมนุษย์
๗. เพื่อจัดกิจกรรมฟื้นฟูในกรณีที่เกิดปัญหาบุกรุก หรือทำลายระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

วิธีการปฏิบัติงาน

๑. ประสานชุมชนองค์กรท้องถิ่น และส่วนที่เกี่ยวข้องบริเวณพื้นที่เป้าหมายมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามกิจกรรม
๒. นำเรือทรัพยากรฯ ๒๑๖ เข้าปฏิบัติงานควบคุม เฝ้าระวัง ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำการใดๆ ที่เป็นการทำลาย รบกวนทรัพยากรทางทะเล บริเวณพื้นที่เป้าหมาย
๓. สืบหาแนวหญ้าทะเลที่เพิ่มขึ้นและปริมาณขยะตามแนวชายฝั่ง
๔. สืบหา ประมวลผลเก็บข้อมูลด้านสังคม/เศรษฐกิจ ที่ได้รับการดำเนินการตามกิจกรรม โครงการ
๕. สืบหาข่าวการลักลอบนำปะการังและสัตว์ทะเลหายากไปจำหน่ายเพื่อการค้า
๖. สรุปผลการปฏิบัติงานนำเสนอผู้บังคับบัญชา

ตัวชี้วัดเป้าหมาย

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป้าหมาย อันได้แก่ ปะการัง เต่าทะเล สัตว์สงวนและ
คุ้มครองทางทะเล ตลอดจนพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลในความรับผิดชอบ ได้รับการคุ้มครอง ดูแล อย่างต่อเนื่อง
ลดอัตราการถูกทำลายให้น้อยที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถคุ้มครองดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง คือ ปะการัง หญ้าทะเล ระบบนิเวศ
ทางทะเล และสัตว์สงวนและคุ้มครอง บริเวณพื้นที่ทางทะเลตลอดแนวชายฝั่ง ได้
มากกว่า ๙๐ %
๒. คุ้มครองป้องกัน การบุกรุกทำลายทรัพยากรปะการัง บริเวณพื้นที่เป้าหมายบริเวณ เกาะ
หนู เกาะแมว และเกาะขาม ได้อย่างต่อเนื่อง มากกว่า ๙๐ % ของพื้นที่
๓. สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชน องค์กรท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบริเวณ
พื้นที่ เป้าหมายได้ไม่น้อยกว่า ๘๐% ของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด
๔. สามารถทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการควบคุม เฝ้าระวังทรัพยากรทางทะเลบริเวณพื้นที่
เป้าหมายโดยชุมชน/องค์กรท้องถิ่น
๕. สามารถรวบรวมข้อมูลไว้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากร
ทางทะเลในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ
๖. เพื่อจัดกิจกรรมฟื้นฟูในกรณีที่เกิดปัญหาบุกรุก หรือทำลายระบบนิเวศทางทะเลและ
ชายฝั่ง

ผลการปฏิบัติงาน

วันที่ ๑ – ๓ เมษายน ๒๕๕๔ นำเรือทรัพยากรฯ ๒๑๖ ออกปฏิบัติงานควบคุมเฝ้าระวัง
ป้องกันการลักลอบทำการประมงผิดกฎหมายในพื้นที่ทะเลสาบสงขลา

วันที่ ๕ – ๖ เมษายน ๒๕๕๔ ออกปฏิบัติงานโดยใช้รถยนต์เข้าพบผู้นำหมู่บ้านและกลุ่ม
ประมงที่ทำการประมงในทะเลสาบ รับฟังปัญหาที่ได้รับผลกระทบจากการทำการประมงของเรืออวนรุน คือทำ
ให้เครื่องมือประมงที่ถูกกฎหมายได้รับความเสียหาย และสัตว์น้ำวัยอ่อนถูกทำลายจำนวนสัตว์น้ำลดลง จาก
การพูดคุยชาวบ้านยินดีให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการแจ้งเบาะแสการทำการประมงอวนรุนในทะเลสาบ

วันที่ ๗ – ๙ เมษายน ๒๕๕๔ เข้าร่วมประชุมกับประมงจังหวัดและประสานงานกับ
ประมงอำเภอในพื้นที่ เพื่อให้มีหลักในการปฏิบัติงานเป็นไปแนวทางเดียวกัน และติดตามสถานการณ์การ
กระทำที่กิจกรรมต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำและสภาพแวดล้อมในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

วันที่ ๙ – ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔ ร่วมประชุมปรึกษาหารือ กับองค์การบริหารส่วน
ท้องถิ่น และประชาชนในเรื่องการเฝ้าระวังผู้บุกรุกทำลายทรัพยากร ตลอดแนวชายฝั่งในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

นำเรือทรัพยากร ๒๑๖ ออกปฏิบัติงานเฝ้าระวังการลักลอบทำการประมงในเขต
หวงห้าม ๓.๐๐๐ เมตร ตลอดแนวในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ผลที่ได้รับจากการออกปฏิบัติงาน

๑. ลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประมงพื้นบ้านและกลุ่มประมงพาณิชย์ ไม่มีการกระทำผิด
กฎหมายประมงในพื้นที่
๒. มีการประสานงานให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟูทรัพยากรทาง
ทะเลและชายฝั่ง ของภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๓. จากการออกปฏิบัติงานเฝ้าระวังพื้นที่ในเขตรับผิดชอบแหล่งปะการังบริเวณเกาะขาม
เกาะหนู เกาะแมวจังหวัดสงขลา ไม่มีผู้ลักลอบเข้ามากระทำความผิด

๔. จากการออกปฏิบัติงานเฝ้าระวังพื้นที่แหล่งหญ้าทะเล และติดตามข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ทะเลหายาก ไม่มีการบุกรุกทำลายแหล่งหญ้าทะเลและลักลอบซื้อขายสัตว์ทะเลหายาก
๕. สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยกันป้องกันการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลุ่มชุมชนองค์กรที่มีส่วนร่วม

๑. ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง
๒. กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จังหวัดสงขลา
๓. ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเล จ.สงขลา
๔. อำเภोजะนะ อำเภอกเทพาจังหวัดสงขลา
๕. กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลตลอดแนวชายฝั่งทะเล จังหวัดสงขลา
๗. เครือข่ายประมงพื้นบ้านในพื้นที่ชายฝั่ง อำเภोजะนะ อำเภอกเทพา จังหวัดสงขลา
๘. ประมงพื้นบ้านชุมชนรอบทะเลสาบตอนนอก ในเขตพื้นที่อำเภอสิงหนคร อำเภอกวนเนียง และอำเภอกหาดใหญ่จังหวัดสงขลา
๙. สถานีตำรวจภูธร ต. คูเต่า ต. ปากอ และ อ.ควนเนียง
๙. กลุ่มเรือประมงพานิช ในพื้นที่

ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

๑. จัดทำสื่อที่เข้าใจได้ง่าย เช่น รูปภาพเครื่องมือทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ติดตามชุมชน
๒. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม

ปัญหา/อุปสรรค

- ไม่สามารถนำเรือเข้าได้ในบางพื้นที่เนื่องจากน้ำตื้น
- สิ่งขีดขวางจำนวนมาก เช่น เครื่องมือประมงประจำที่ไชนั่ง โพงพาง

แนวทางแก้ไข

- ใช้เรือยางซึ่งสามารถเข้าปฏิบัติงานในเขตน้ำตื้นได้ พร้อมพูดคุยอธิบายให้ผู้ประกอบอาชีพประมงเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน ในเรื่องการป้องปรามการทำลายทรัพยากร

งบประมาณ

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยง	๒๔๐ /คน จำนวน ๑๐ วัน	เป็นเงิน	๙,๖๐๐	บาท
๒. ค่าที่พัก (.เหมาจ่าย.)	๓๐๐/คน จำนวน ๙ วัน	เป็นเงิน	๑๐,๘๐๐	บาท
๓. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น		เป็นเงิน	๕๔,๖๐๐	บาท
		รวมเป็นเงิน	<u>๗๕,๐๐๐</u>	บาท

ลงชื่อ นายเดชา วงศ์กระจ่าง ผู้รายงาน
(นายเดชา วงศ์กระจ่าง)
นายช่างกลเรือชำนาญการ

ภาพการปฏิบัติงาน

จัดเตรียม ตรวจสอบเช็คความพร้อมของเรือและอุปกรณ์ต่างๆ ของเรือ ก่อนออกปฏิบัติงานตามภารกิจ
ควบคุมเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จัดเตรียม ตรวจสอบเช็คความพร้อมของเรือและอุปกรณ์ต่างๆ ของเรือ ก่อนออกปฏิบัติงานตามภารกิจ
ควบคุมเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ตรวจสอบการทำประมงในพื้นที่ที่ได้รับการร้องเรียนว่ามีการทำประมงผิดกฎหมายอยู่เป็นประจำ

จำนวนสัตว์น้ำวัยอ่อนที่ถูกทำลายโดยชาวประมงที่ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์

เรือเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายและกีดขวางร่องน้ำ

ครั้งที่ ๒/๔/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔
พื้นที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง (ทะเลสาบสงขลา)

ผู้รับผิดชอบ

๑. นายสาโรช อุบลสุวรรณ	เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน	หัวหน้าชุดปฏิบัติงาน
๒. นายอาจ สุขสำราญ	นายท้ายเรือฯ	ผู้ควบคุมเรือ
๓. นายสนธยา แก้วลอย	ช่างเครื่องเรือฯ	
๔. นายสมพงษ์ มุขดา	คนงานประมง	

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ทะเลสาบสงขลา ๑,๐๔๒ ตารางกิโลเมตร (จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง)

ยานพาหนะ

เรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๐๕

ผลการปฏิบัติงาน

๑. นำเรือทรัพยากรฯ ๒๐๕ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเล การทำประมงโดยใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย เขตรักษาพิชพันธุ์สัตว์น้ำ เขตอนุรักษ์พื้นที่ทะเลสาบตอนบนและทะเลสาบตอนกลาง เขตพื้นที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง ไม่พบการกระทำผิด

๒. นำเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๐๕ ปฏิบัติงานคุ้มครองและเฝ้าระวังโลมาอิรวดี พื้นที่อนุรักษ์โลมาอิรวดี ๑๐๐ ตารางกิโลเมตรและพื้นที่ทะเลหลวง โดยใช้เรือฯ เล่นสลับฟันปลาตลอดพื้นที่อนุรักษ์โลมาอิรวดีเข้มข้นและสำรวจแนวหุ่นอนุรักษ์โลมาอิรวดี ไม่พบโลมาอิรวดี ไม่พบโลมาเสียชีวิต พบหุ่นขาดหายไป จำนวน ๓๕ หุ่นซึ่งจะดำเนินการซ่อมแซมให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔

๓. วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ร่วมกับเทศบาลระโนดและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลาต้อนรับนายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ในโครงการระโนดเมืองหน้าอยู่ ณ หอประชุมเทศบาลตำบลระโนด อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามเสนอปัญหา เช่น ปัญหาการทำประมง ปัญหาความเสื่อมโทรมในทะเลสาบ ปัญหาการประกอบอาชีพตลอดจนปัญหาต่างๆในพื้นที่ และ ๗พณฯ ถาวร เสนเนียมได้ตอบข้อซักถามพร้อมทั้งนำเสนอนโยบายในการขุดลอกและแก้ปัญหาในพื้นที่ทะเลสาบสงขลา

๔. ประสานศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่างและหน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืด เกาะหมากถ้ำ จ.พัทลุง เพื่อวางแผนการออกปฏิบัติงานคุ้มครองและเฝ้าระวังโลมาอิรวดีและปฏิบัติงานคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเล การทำประมงโดยใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมายพื้นที่ทะเลสาบสงขลา

๖. ร่วมกับนายอุทัย ยอดจันทร์ ประธานกลุ่มอนุรักษ์โลมาอิรวดีบ้านแหลมหาด ออกสำรวจโลมาอิรวดี และการลักลอบวางอวนปลาบึกในเขตอนุรักษ์โลมาอิรวดี ๑๐๐ ตารางกิโลเมตร สาเหตุและแนวทางในการอนุรักษ์โลมาอิรวดีโดยชาวประมงในพื้นที่มีส่วนร่วม

๗. ประชาสัมพันธ์ชาวประมง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มอนุรักษ์โลมาอิรวดีทะเลสาบสงขลา ห้ามใช้อวนปลาบึกทำการประมงในเขตอนุรักษ์โลมาอิรวดี ๑๐๐ ตารางกิโลเมตร ซึ่งทางศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา) ได้จัดวางหุ่นแสดงแนวเขตไว้และหากพบเห็นซากหรือโลมาอิรวดีให้แจ้งศูนย์ฯหรือติดต่อเจ้าหน้าที่โดยตรง

กลุ่มชุมชนองค์กรที่มีส่วนร่วม

๑. ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง
๒. หน่วยป้องกันและปราบปรามการประมงน้ำจืด จ.พัทลุง
๓. ประมงจังหวัดพัทลุง
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
๕. สภ.ลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
๖. กลุ่มอนุรักษ์โลมาอิรวดีบ้านแหลมหาด ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา
๗. สมาคมคนรักทะเลไทย
๘. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง
๙. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัดพัทลุง
๑๐. กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน ชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรฯ และกลุ่มอนุรักษ์ต่างๆใน

พื้นที่

ปัญหา/อุปสรรค

๑. ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อยเป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือ
๒. มักมีการลักลอบทำการประมงผิดกฎหมายในช่วงที่ไม่ได้ออกปฏิบัติงาน

แนวทางแก้ไข

๑. ในช่วงที่ไม่ได้ออกเฝ้าระวังต้องอาศัยเครือข่ายฯช่วยประสาน แจ้งข่าวการลักลอบกระทำผิด และข่าวการพบเห็นโลมาอิรวดี
๒. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสลับกันออกปฏิบัติงาน ให้ครอบคลุมพื้นที่ตลอดทั้งเดือน

ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

๑. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ทราบถึงถึงภารกิจหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งในนามกรมฯ ,ศูนย์ ,และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงานและขยายเครือข่ายอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

งบประมาณ

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยง	เป็นเงิน	๙,๖๐๐ บาท
๒. ค่าที่พัก (.....เหมาจ่าย.....)	เป็นเงิน	๑๐,๘๐๐ บาท
๓. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	เป็นเงิน	๕๔,๖๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน	<u>๗๕,๐๐๐</u> บาท

ลงชื่อ นายสาโรช อุบลสุวรรณ ผู้รายงาน
(นายสาโรช อุบลสุวรรณ)
เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน

นำเรือทรัพยากรฯ ๒๐๕ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่

สำรวจทุ่นแนวเขตอนุรักษ์โลมาอิรวดีโลมาอิรวดี ๑๐๐ ตารางกิโลเมตร

พบว่าทุ่นขาดหายไปจำนวน ๓๕ ทุ่น และชาวประมงมอบคีน จำนวน ๑ ทุ่น

ร่วมกับนายอุทัย ยอดจันทร์ ประธานชมรมอนุรักษ์โลมาอิรวดีบ้านแหลมหาด
สำรวจโลมาอิรวดีในทะเลสาบสงขลาตอนบน

สอบถามปัญหาการทำประมง
 ประชาสัมพันธ์ชาวประมง เรื่องเขตอนุรักษ์โลมาอิรวดี ๑๐๐ ตารางกิโลเมตร
 และแนวทางการอนุรักษ์โลมาอิรวดีในทะเลสาบสงขลา

นำเรือทรัพยากรฯ ๒๐๕ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่

สำรวจความเสียหายและช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

ตามตัวชี้วัดที่ ๒.๓ ระดับความสำเร็จของการคุ้มครองสัตว์หายากและใกล้สูญพันธุ์
เรียน ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองและป้องกันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง(ผ่านผอ.ศูนย์อนุรักษ์ฯที่ ๔ จ.สงขลา)

ตามแผนปฏิบัติงาน ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา) กิจกรรมหลักบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางทะเลกิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ กิจกรรมคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกและทำลายทรัพยากรทางทะเล พื้นที่ ทะเลสาบ
สงขลา จังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง ประจำเดือน มีนาคม ๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔ รวม ๑๐ วัน
โดยใช้ยานพาหนะเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๐๕ โดยมีข้าพเจ้า นายสาโรช อุบลสุวรรณ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุด
ปฏิบัติงาน นั้น

ขอรายงานผลการพบเห็นสัตว์ทะเลหายากที่พบขณะออกปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. โลมา

- ๑.๑ โลมาปากขวด จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๑.๒ โลมาหลังโหนด จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๑.๓ โลมาอิรวดี จำนวน ๑๒ ตัว บริเวณที่พบ...แหลมเจ้า ต.เกาะใหญ่ อ.กระเส็นถัน จ.สงขลา
๑.๔ โลมา(ชนิดอื่นๆ) จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....

๒. วาฬ

- ๒.๑ วาฬ..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๒.๒ วาฬ..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....

๓. เต่าทะเล

- ๓.๑ เต่าทะเล..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๓.๒ เต่ากระ..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๓.๑ เต่ามะเฟือง..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๓.๔ เต่าหญ้า..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....
๓.๕ เต่าหญ้า..... จำนวน - ตัว บริเวณที่พบ.....-.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสาโรช อุบลสุวรรณ)

เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน
หัวหน้าชุดปฏิบัติงานเรือฯ ๒๐๕

หมายเหตุ -

กิจกรรมย่อยที่ ๑.๔ บริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsa site) พื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช

โครงการเตรียมความพร้อมของชุมชน และประสานความน่วมมือพหุภาคี

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทำความเข้าใจเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๒. เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนให้เกิดองค์กรภาคีร่วม โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ(Ramsar site)

๓. เพื่อจัดทำแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่ (Management Zone) เพื่อเป็นข้อตกลง (Agreement) ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๔. เพื่อจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ ในระดับจังหวัด และแผนการดำเนินงานในระดับชุมชนท้องถิ่น

๖. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูตลอดจนการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช หลักจากได้ถูกคัดเลือกเสนอชื่อเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ในระดับท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาให้ไปสู่ความสำคัญระหว่างประเทศ

๒. วิธีการดำเนินการ

จ้างที่ปรึกษาจัดประชุม ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และประมวลผล นำไปสู่การจัดการบริหารพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๓. งบประมาณ

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. เป้าหมายที่ตั้งไว้ (ทั้ง ๑๒ เดือน) / ผลการดำเนินการ (รอบ ๖ เดือน)

๔.๑ ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับความรู้จัก มีความสนใจในโครงการ และมีความพร้อมในเบื้องต้นในการที่จัดร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

๔.๒ ประชาชน ชุมชน และหน่วยงาน ของเป้าหมาย ๘ ตำบลมีความรู้ ความเข้าใจ เบื้องต้น และมีความพร้อมเบื้องต้นในวางแผน และหาแนวทางการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ

๔.๓ มีความเข้าใจอันดี มีความไว้วางใจกัน และพร้อมที่จะดำเนินงานไปด้วยกัน และมีเครือข่ายในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระในเบื้องต้น

๔.๔ ชุมชนท้องถิ่นชายฝั่ง มีความพร้อมมากขึ้น และมีแนวทางที่ชัดเจนในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระอันเป็นแนวทางที่ขอมาจากชุมชนท้องถิ่นชายฝั่ง

๔.๕ สามารถวางแผนการจัดการพื้นที่เกาะกระได้ครอบคลุมไปยังผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

๔.๖ ลดความขัดแย้งที่อาจเกิดจากการใช้ประโยชน์พื้นที่เกาะกระ หรือผลกระทบนอกจากการบริหารจัดการพื้นที่เกาะ

๔.๗ มีองค์กรพหุภาคี เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระที่สามารถเป็นแกนหลักในการประสานงาน และเป็นองค์กรมีศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ

๔.๘ องค์กรภาคีร่วมมีความพร้อมในการถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนและท้องถิ่น รวมทั้งมีการพัฒนากลไกการประสานงานและดำเนินงานร่วมกับองค์กรภาคีร่วมเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ

๔.๙ ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม

๔.๑๐ มีความร่วมมือระหว่างกลุ่ม องค์กรและมีส่วนได้ส่วนเสีย และความรู้สึกร่วมในการจัดการทำกรอบ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม

๔.๑๑ เกิดแรงจูงใจ และมีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ

๕. ประโยชน์ที่ได้รับ

๕.๑ ประชาชนองค์กรปกครองท้องถิ่นและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่หมู่เกาะกระ จนครศรีธรรมราช เกิดการมีส่วนร่วมและมีความรู้ความเข้าใจในคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ ตลอดจนตระหนักถึงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาดและยั่งยืน

๕.๒ มีรูปแบบการบริหารจัดการโดยองค์กรภาคีร่วมระดับจังหวัดและระดับชุมชนท้องถิ่น โดยมีกรอบยุทธศาสตร์และการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน

๕.๓ มีการริเริ่มดำเนินงานเพื่อกำหนดกฎกติกาหรือข้อตกลงที่เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์พื้นที่ฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งในพื้นที่เกาะกระและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

๕.๔ สามารถคุ้มครองและป้องกันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แหล่งอาศัย และการแพร่กระจาย และแหล่งอาหารของสัตว์ทะเลมิให้ถูกรบกวนและทำลายได้ไม่น้อยกว่า ๙๐ %

๕.๕ สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชน องค์กรท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบริเวณพื้นที่เป้าหมายได้ไม่น้อยกว่า ๘๐ %

๕.๖ สามารถนำข้อมูลและแผนบริหารจัดการที่ได้จากการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอในการกำหนดมาตรการการอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองทั่วไป

๖. รายงานผลความคืบหน้า/ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม ๑ การลงพื้นที่เป้าหมายกลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เป้าหมาย และนัดประชุมกลุ่มย่อยในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ ที่ทำการกลุ่มประมงฯ ซึ่งเป็นการพบปะแกนนำกลุ่มชาวประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อแนะนำโครงการในเบื้องต้น กลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง เป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยชาวประมงจาก ๘ ตำบลตลอดแนวชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งเป็นกลุ่มชาวประมงขนาดเล็กหรือประมงพื้นบ้าน

การพบปะแกนนำในครั้งนี้มีนาย กมล โบหวาน ประธานกลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์หลัก และมีสมาชิกชาวประมงอีกประมาณ ๑๕ คน ร่วมในการพบปะพูดคุยในเบื้องต้นอย่างไม่เป็นทางการ เริ่มต้นโดยได้สอบถามถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรชายฝั่ง และได้สอบถามไปถึงการเข้าไปใช้ทรัพยากรในพื้นที่เกาะกระ ความสำคัญของพื้นที่เกาะกระในความคิดเห็นของกลุ่มชาวประมง โดยในเบื้องต้นพบว่าเรือประมงส่วนใหญ่เป็นเรือขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สะดวกที่จะเข้าไปในพื้นที่เกาะกระ แต่มีการเข้าไปท่องเที่ยว ผักผ่อนบ้างในช่วงที่ลมสงบ และชาวประมงได้เล่าถึงเหตุการณ์ช่วยเหลือเต่าตนุของชาวประมงเองในช่วงประมาณเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ซึ่งชาวประมงได้พบเต่าตนุที่ติดอยู่ในร่องหินที่เกาะกระซึ่งเป็นช่วงน้ำลด คาดว่า จะติดอยู่ประมาณ ๒ สัปดาห์แล้ว ชาวประมงจึงให้การช่วยเหลือเต่าตัวดังกล่าว และรู้สึกภาคภูมิใจในการทำกิจกรรมดังกล่าว เพราะการปล่อยเต่าถือเป็นมงคลชีวิตอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯ ได้สอบถามถึงความสำคัญของเกาะกระในความคิดเห็นของชาวประมง พบว่า ชาวประมงเล็งเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่เกาะ

กระและสมควรถูกได้รับการดูแลและเฝ้าระวังทางทะเลเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อในทางลบกับทรัพยากรในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเต่าทะเล และแหล่งวางไข่ของปลาในแนวปะการังที่ควรจะถูกเก็บไว้เพื่อให้ชาวประมงได้หาปลาตลอดไป และเห็นควรให้มีกลไกในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตาม เมื่อสอบถามถึงความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ หรือแรมซาร์ไซด์ ก็ปรากฏว่าชาวประมงยังมีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องอยู่น้อยมาก และเมื่อเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น และบอกเล่าถึงความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ กลุ่มชาวประมงส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับแนวคิดในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดการมีส่วนร่วมที่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะกลุ่มชาวประมง ควรมีส่วนสำคัญในการร่วมจัดการกับพื้นที่ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มชาวประมงด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อเป็นเครือข่ายในการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระต่อไป

กิจกรรม ๒ การลงพื้นที่เป้าหมายพื้นที่ตำบลเกาะเพชร และตำบลหน้าสตน อำเภอบางละมุง

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เป้าหมายตำบลเกาะเพชร และตำบลหน้าสตน อำเภอบางละมุง และนัดประชุมกลุ่มย่อยในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ ที่ทำการกลุ่มประมงเกาะเพชร เพื่อแนะนำโครงการ ประสานงานและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในโครงการการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วมที่มีแผนงานจะดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้พื้นที่ตำบลหน้าสตน นับเป็นพื้นที่ที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ได้ดำเนินโครงการชายหาดสะอาด คีนธรรมาชาติสู่เกาะกระ มาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ ๔ รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ด้านการอนุรักษ์ เช่น การร่วมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การสร้างแหล่งปะการังเทียม การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เสมอมา จากทั้งกลุ่มชาวประมง และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง การลงพื้นที่ในครั้งนี้เป็นลักษณะของการลงพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการ โดยมีเป้าหมายหลักคือการแนะนำโครงการเบื้องต้น และหาแนวร่วมในการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระในอนาคต

แม้ว่าพื้นที่ตำบลเกาะเพชร และตำบลหน้าสตน กำลังมีประเด็นร้อนและเป็นประเด็นเปราะบางอยู่ในขณะนี้ คือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มีแผนการจะโรงไฟฟ้าถ่านหิน ซึ่งพบความคิดเห็นที่แตกต่าง

ระหว่าง กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านและกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่แล้วจะมองว่าควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเพื่อจะได้ทำการประมงได้นานๆ และกลุ่มแกนนำนักพัฒนาซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยแกนนำท้องถิ่น และนักปกครองท้องถิ่นซึ่งมองว่าเป็นโอกาสของการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่รกร้างจากการทำนาถุ้งให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างโอกาสให้กับคนพื้นที่ รวมทั้งเป็นโอกาสดีในเรื่องคลังสมองคืนถิ่น ทั้งนี้ถือได้ว่ามีโอกาสในการเจรจาเพื่อลดผลกระทบดังกล่าวได้ถ้าใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและการสร้างกลไกตรวจสอบในระดับชุมชนท้องถิ่นก็สามารถทำได้

ทั้งนี้ศูนย์อนุรักษ์ฯได้ใช้โอกาสการตื่นตัวดังกล่าวนี้ในการเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรที่ส่วนใหญ่จะมีแนวคิดในเชิงอนุรักษ์ และกลุ่มแกนนำท้องถิ่นซึ่งล้วนแล้วเห็นด้วยต่อการการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม เจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯได้ถือโอกาสในการแนะนำโครงการการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ และความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ซึ่งชาวชุมชนเกาะเพชรให้ความสนใจเป็นอย่างดี เนื่องจากเกาะกระเป็นพื้นที่ที่ชาวเกาะเพชรและหน้าสตนทราบเป็นอย่างดีว่าเป็นพื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล และปะการังที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังแสดงความกังวลหากศูนย์อนุรักษ์ฯไม่เข้ามาดำเนินการ เพราะธุรกิจท่องเที่ยวอาจใช้โอกาสในการท่องเที่ยวอย่างไม่มีความรับผิดชอบ จนทำให้ทรัพยากรในพื้นที่เสียหายก็เป็นไปได้ จึงเห็นด้วยหากศูนย์อนุรักษ์ฯจะดำเนินการโครงการดังกล่าว และจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการมีส่วนร่วมและการเป็นเครือข่ายชุมชนในการจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระ

กิจกรรมที่ ๔ การลงพื้นที่เป้าหมายกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านบริเวณบ้านปลายแหลม อ. ปากพนัง

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เป้าหมาย บริเวณบ้านปลายแหลม อ. ปากพนัง เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านบริเวณบ้านปลายแหลม อ. ปากพนัง นับเป็นอีกหนึ่งกลุ่มพื้นที่เป้าหมาย ของกลุ่มผู้มีส่วนเสียที่มีความสำคัญและควรประสานการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่เกาะกระ ชาวประมงชายฝั่งกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มประมงพื้นบ้านหรือกลุ่มชาวประมงขนาดเล็ก นับเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง เนื่องจากได้ผ่านการต่อสู้กับสถานการณ์ด้านทรัพยากรชายฝั่งและทะเลมาอย่างต่อเนื่อง การเข้าถึงกลุ่มชาวประมงกลุ่มนี้จึงสามารถเข้าถึงได้เนื่องจากเป้าหมายของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ก็เพื่อดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน การลงพื้นที่ในครั้งนี้เป็นลักษณะการลงพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการ ในการนั่งพูดคุยกับแกนนำและกลุ่มชาวประมงถึงสถานการณ์ของทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงปัญหาที่ชาวประมงประสบอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นจึงถือโอกาสแนะนำโครงการ และความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ

ในเบื้องต้นแกนนำให้ความสนใจเป็นอย่างมาก แม้ว่าจะไม่ได้เข้าไปในพื้นที่มากนัก แต่เห็นว่าเกาะกระเป็นเกาะที่มีความสำคัญในด้านเป็นแหล่งทรัพยากรที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ แทนที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์เพียงอย่างเดียว และเห็นด้วยหากศูนย์อนุรักษ์ฯ จะเข้ามาดำเนินการในส่วนนี้ รวมทั้งให้ความสนใจกับโครงการดังกล่าว และเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์และควรดำเนินการในการจัดการทรัพยากรพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม โดยให้ชาวประมงเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยแทนที่จะดำเนินการเฉพาะแต่หน่วยงานรัฐเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้แกนนำกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้เจ้าหน้าที่ฟัง ถึงความล้มเหลวของการจัดการที่ผ่านมา หากไม่มีการมีส่วนร่วมในการจัดการ นอกจากนี้ ยังได้แนะนำเพิ่มเติมในส่วนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญที่ควรเข้ามามีบทบาทในการร่วมกันจัดการทรัพยากรพื้นที่หมู่เกาะกระ

กิจกรรมที่ ๔ การสรุปผลการลงพื้นที่เป้าหมายทั้ง ๓ พื้นที่ เพื่อวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และร่วมวางแผนงานต่อไป

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการประชุมหารือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และแกนนำผู้สนใจกิจกรรมดังกล่าว เพื่อหาข้อสรุปจากการลงพื้นที่เป้าหมาย และแนวทางที่จะดำเนินงานต่อไป เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมมูลนิธิสถาบันทรัพยากรชายฝั่งแห่งเอเชีย โดยจากการลงพื้นที่ซึ่งเน้นไปยังกลุ่มแกนนำ และกลุ่มชาวประมงในพื้นที่อำเภอปากพนังและหัวไทร นับว่าเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกับพื้นที่เกาะกระ และควรได้รับการประสานเพื่อเป็นเครือข่ายสำคัญในการมีส่วนร่วมการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหมู่เกาะกระนั้น เจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ร่วมกันหาข้อสรุปจากการลงพื้นที่ในเบื้องต้นในการแนะนำโครงการ และการหาข้อมูลข้อเท็จจริงในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการวางแผนงานในการบริหารจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วมต่อไป ทั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มแกนนำให้ความสนใจและมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระ แต่ยังไม่มีความเข้าใจ

เท่าที่ควรเกี่ยวกับความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ และเห็นว่าศูนย์อนุรักษ์ฯ ควรให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม เกี่ยวกับประเด็นนี้ เพื่อให้กลุ่มชาวประมงและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวซึ่งปัจจุบันนี้กำลังเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย เล็งเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ดังกล่าว

ในประเด็นของการสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระนั้น จากการสอบถามไปยังผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเชิงนิเวศวัฒนธรรมกลุ่มน้ำปากพนัง ได้ให้ความกระจ่างในด้านนี้ว่า พื้นที่เกาะกระไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะแต่ด้านทรัพยากรทางทะเลเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาส ซึ่งในเวลา

ต่อมาหลังจากที่ได้รับทราบข้อมูล และได้สืบค้นจนมีหลักฐานทั้งด้านเอกสารและภาพประกอบ ที่แสดงถึงบริเวณ โขดหินเกาะกระที่พระองค์ทรงสลักพระปรมาภิไธยย่อของรัชกาลที่ ๕ ไว้ ประเด็นดังกล่าวนี้ นับเป็นประเด็นสำคัญ ที่สมควรได้รับการหยิบยกขึ้นมาใช้เป็นประเด็นที่ใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม โดยไม่เฉพาะแต่กลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรทะเลและชายฝั่งเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ที่จะต้องให้ความสำคัญกับพื้นที่หมู่เกาะกระ จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ อย่างมีส่วนร่วมเป็นประเด็นเร่งด่วนที่สมควรได้รับการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่เป็นไปอย่างมีเอกภาพและบรรลุเป้าประสงค์สูงสุด

นอกจากนี้ผลการประชุมเจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ลงพื้นที่ ทำให้ได้รายชื่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกลุ่มและครอบคลุม และมีความพร้อมที่จะประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นทางการในการแนะนำโครงการ โดยหยิบยกประเด็นความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ อันเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ สังคม และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กิจกรรมที่ ๕ จัดประชุม ให้ความรู้ รวบรวมข้อมูล เตรียมความพร้อมภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระแบบบูรณาการ

วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุม ๒ ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ โดยมีตัวแทนจากหลายภาคส่วน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เข้าร่วมประชุมประมาณ ๗๐ คน ในการประชุมครั้งนี้มีการให้ความรู้ ทำความเข้าใจ แสดงความคิดเห็น สาระสำคัญของเกาะกระ ในหลายมิติ จนสามารถได้ข้อสรุป(ตามเอกสารแนบ)

๗. ปัญหา/อุปสรรค

-ชาวบ้านในพื้นที่ยังไม่มีความเข้าใจ ในโครงการพื้นที่ชุ่มน้ำ ข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำ

๘. ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารรับทราบ

-เร่งให้ความรู้ ทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ถึงข้อดีข้อเสีย ของโครงการพื้นที่ชุ่มน้ำ

-ส่งเสริมให้ความรู้เบื้องต้น เรื่องพื้นที่ชุ่มน้ำ แก่เยาวชน ที่เข้าร่วมโครงการอาสาพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเล ฯ หรือโครงการเยาวชนอนุรักษ์ทะเลไทย

กิจกรรมที่ ๒ โครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทำความเข้าใจเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๒. เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนให้เกิดองค์การภาคีร่วม โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ(Ramsar site)

๓. เพื่อจัดทำแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่ (Management Zone) เพื่อเป็นข้อตกลง (Agreement) ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๔. เพื่อจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ พื้นที่เกาะกระ ในระดับจังหวัด และแผนการดำเนินงานในระดับชุมชนท้องถิ่น

๖. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูตลอดจนการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช หลีกเลี่ยงได้ถูกคัดเลือกเสนอชื่อเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ในระดับท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาให้ไปสู่ความสำคัญระหว่างประเทศ

๒. วิธีการดำเนินการ

๒.๑จัดทำแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่ (Management Zone) โดยการ

๒.๑.๑ จัดทำขอบเขตการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระและระบบนิเวศน์ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๒ สสำรวจและวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพยากรของเกาะกระ

๓. งบประมาณ

จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๔. เป้าหมายที่ตั้งไว้ (ทั้ง ๑๒ เดือน) / ผลการดำเนินการ (รอบ ๖ เดือน)

ได้แผนผังการจัดการพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕. ประโยชน์ที่ได้รับ

กำหนดขอบเขตพื้นที่และได้แผนผังการจัดการพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๖. รายงานผลความคืบหน้า/ผลการดำเนินงาน

อยู่ในระหว่างการวางแผนเพื่อเตรียมการในการดำเนินงาน

๗. ปัญหา/อุปสรรค

-อาจจะไม่ได้รับการยอมรับในการกำหนดขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๘. ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารรับทราบ

-ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำ ให้ครอบคลุมทรัพยากรทั้งหมด และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

กิจกรรมที่ ๓ โครงการจัดการพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทำความเข้าใจเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๒. เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนให้เกิดองค์การภาคีร่วม โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ(Ramsar site)

๓. เพื่อจัดทำแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่ (Management Zone) เพื่อเป็นข้อตกลง (Agreement) ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๔. เพื่อจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ ในระดับจังหวัด และแผนการดำเนินงานในระดับชุมชนท้องถิ่น

๖. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูตลอดจนการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช หลักจากได้ถูกคัดเลือกเสนอชื่อเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ในระดับท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาให้ไปสู่ความสำคัญระหว่างประเทศ

๒. วิธีการดำเนินการ

จ้างที่ปรึกษาจัดประชุม ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และประมวลผล นำไปสู่การจัดการบริหารพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๓. งบประมาณ

จำนวน ๙๓๐,๐๐๐ บาท

๔. เป้าหมายที่ตั้งไว้ (ทั้ง ๑๒ เดือน) / ผลการดำเนินการ (รอบ ๖ เดือน)

๔.๑ จัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งในพื้นที่เกาะกระและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคลในระดับแกนนำ ตลอดจนศึกษาดูงานการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำในพื้นที่ตัวอย่าง

๔.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในภาพรวมเพื่อร่วมรับฟังข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพื่อจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระและแผนการดำเนินงานจัดการในปีต่อไป

๕. ประโยชน์ที่ได้รับ

๕.๑ มีความร่วมมือระหว่างกลุ่ม องค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความรู้สึกร่วมในการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม

๕.๒ เกิดแรงจูงใจ และมีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ

๕.๓ ได้รับแบบสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น อันเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันของทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

๕.๔ เกิดเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

๕.๕ ได้ร่างยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม อันเกิดจากความเข้าใจที่แท้จริงในการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ

๕.๖ ร่างยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการพื้นที่เกาะกระได้ผ่านความเห็นชอบจากประชาชนและแผนที่มีความพร้อมที่จะปฏิบัติจริงในพื้นที่

๕.๗ มีรายงานผลการดำเนินงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรอันจะนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณ หรือการวางแผนสนับสนุนด้านการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ จากหน่วยงานระดับบนที่มีอำนาจในการตัดสินใจต่อไป

๖. รายงานผลความคืบหน้า/ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม ๑ การลงพื้นที่เป้าหมายกลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เป้าหมาย และนัดประชุมกลุ่มย่อยในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ ที่ทำการกลุ่มประมงฯ ซึ่งเป็นการพบปะแกนนำกลุ่มชาวประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อแนะนำโครงการในเบื้องต้น กลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง เป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยชาวประมงจาก ๘ ตำบลตลอดแนวชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งเป็นกลุ่มชาวประมงขนาดเล็กหรือประมงพื้นบ้าน

การพบปะแกนนำในครั้งนี้มีนาย กมล โบหวาน ประธานกลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนัง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์หลัก และมีสมาชิกชาวประมงอีกประมาณ ๑๕ คน ร่วมในการพบปะพูดคุยในเบื้องต้นอย่างไม่เป็นทางการ เริ่มต้นโดยได้สอบถามถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรชายฝั่ง และได้สอบถามไปถึงการเข้าไปใช้ทรัพยากรในพื้นที่เกาะกระ ความสำคัญของพื้นที่เกาะกระในความคิดเห็นของกลุ่มชาวประมง โดยในเบื้องต้นพบว่าเรือประมงส่วนใหญ่เป็นเรือขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สะดวกที่จะเข้าไปในพื้นที่เกาะกระ แต่มีการเข้าไปท่องเที่ยว ผักผ่อนบ้างในช่วงที่ลมสงบ และชาวประมงได้เล่าถึงเหตุการณ์ช่วยเหลือเต่าตนุของชาวประมงเองในช่วงประมาณเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ซึ่งชาวประมงได้พบเต่าตนุที่ติดอยู่ในร่องหินที่เกาะกระซึ่งเป็นช่วงน้ำลด คาดว่า จะติดอยู่ประมาณ ๒ สัปดาห์แล้ว ชาวประมงจึงให้การช่วยเหลือเต่าตัวดังกล่าว และรู้สึกภาคภูมิใจในการทำกิจกรรมดังกล่าว เพราะการปล่อยเต่าถือเป็นมงคลชีวิตอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯ ได้สอบถามถึงความสำคัญของเกาะกระในความคิดเห็นของชาวประมง พบว่า ชาวประมงเล็งเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่เกาะกระและสมควรที่จะได้รับการดูแลและเฝ้าระวังทางทะเลเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อในทางลบกับทรัพยากรในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเต่าทะเล และแหล่งวางไข่ของปลาในแนวปะการังที่ควรจะต้องเก็บไว้เพื่อให้ชาวประมงได้หาปลาตลอดไป และเห็นควรให้มีกลไกในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตาม เมื่อสอบถามถึงความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ หรือแรมซาร์ไซด์ ก็ปรากฏว่า ชาวประมงยังมีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องอยู่น้อยมาก และเมื่อเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเบื้องต้น และบอกเล่าถึงความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ กลุ่มชาวประมงส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับแนวคิดในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดการมีส่วนร่วมที่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะกลุ่มชาวประมง ควรมีส่วนสำคัญในการร่วมจัดการกับพื้นที่ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มชาวประมงด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อเป็นเครือข่ายในการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระต่อไป

กิจกรรม ๒ การลงพื้นที่เป้าหมายพื้นที่ตำบลเกาะเพชร และตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เป้าหมายตำบลเกาะเพชร และตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร และนัดประชุมกลุ่มย่อยในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ ที่ทำการกลุ่มประมงเกาะเพชร เพื่อแนะนำโครงการ ประสานงานและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในโครงการการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วมที่มีแผนงานจะดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้พื้นที่ตำบลหน้าสตน นับเป็นพื้นที่ที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ได้ดำเนินโครงการชายหาดสะอาด คีรีธรรมชาตีสู่เกาะกระ มาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ ๔ รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ด้านการอนุรักษ์ เช่น การร่วมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การสร้างแหล่งปะการังเทียม การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เสมอมา จากทั้งกลุ่มชาวประมง และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การลงพื้นที่ในครั้งนี้เป็นลักษณะของการลงพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการ โดยมีเป้าหมายหลักคือการแนะนำโครงการในเบื้องต้น และหาแนวร่วมในการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระในอนาคต

แม้ว่าพื้นที่ตำบลเกาะเพชร และตำบลหน้าสตน กำลังมีประเด็นร้อนและเป็นประเด็นเปราะบางอยู่ในขณะนี้ คือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มีแผนการจะโรงไฟฟ้าถ่านหิน ซึ่งพบความคิดเห็นที่แตกต่างระหว่าง กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านและกลุ่มนักอนุรักษ์นิยมที่ส่วนใหญ่แล้วจะมองว่าควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเพื่อจะได้ทำการประมงได้นานๆ และกลุ่มแกนนำนักพัฒนาซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยแกนนำท้องถิ่น และนักปกครองท้องถิ่นซึ่งมองว่าเป็นโอกาสของการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่รกร้างจากการทำนาถุ้งให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างโอกาสให้กับคนพื้นที่ รวมทั้งเป็นโอกาสดีในเรื่องคลังสมองคืนถิ่น ทั้งนี้ถือได้ว่ามีโอกาสในการเจรจาเพื่อลดผลกระทบดังกล่าวได้ถ้าใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและการสร้างกลไกตรวจสอบในระดับชุมชนท้องถิ่นก็สามารถทำได้

ทั้งนี้ศูนย์อนุรักษ์ฯ ได้ใช้โอกาสการคืนตัวดังกล่าวนี้ในการเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรที่ส่วนใหญ่จะมีแนวคิดในเชิงอนุรักษ์ และกลุ่มแกนนำท้องถิ่นซึ่งล้วนแล้วเห็นด้วยต่อการการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม เจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯ ได้ถือโอกาสในการแนะนำโครงการการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ และความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ซึ่งชาวชุมชนเกาะเพชรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเกาะกระเป็นพื้นที่ที่ชาวเกาะเพชรและหน้าสตนทราบเป็นอย่างดีว่าเป็นพื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของเต่าทะเล และปะการังที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังแสดงความกังวลหากศูนย์อนุรักษ์ฯ ไม่เข้ามาดำเนินการ เพราะธุรกิจ

ท้องถิ่นอาจใช้โอกาสในการท่องเที่ยวอย่างไม่มีควมรับผิดชอบ จนทำให้ทรัพยากรในพื้นที่เสียหายก็เป็นไปได้ จึงเห็นด้วยหากศูนย์อนุรักษ์จะดำเนินการโครงการดังกล่าว และจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการมีส่วนร่วมและการเป็นเครือข่ายชุมชนในการจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระ

กิจกรรมที่ ๓ การลงพื้นที่เป้าหมายกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านบริเวณบ้านปลายแหลม อ. ปากพนัง

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เป้าหมาย บริเวณบ้านปลายแหลม อ. ปากพนัง เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านบริเวณบ้านปลายแหลม อ. ปากพนัง นับเป็นอีกหนึ่งกลุ่มพื้นที่เป้าหมาย ของกลุ่มผู้มีส่วนเสียที่มีความสำคัญและควรประสานการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่เกาะกระ ชาวประมงชายฝั่งกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มประมงพื้นบ้านหรือกลุ่มชาวประมงขนาดเล็ก นับเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง เนื่องจากได้ผ่านการต่อสู้กับสถานการณ์ด้านทรัพยากรชายฝั่งและทะเลมาอย่างต่อเนื่อง การเข้าถึงกลุ่มชาวประมงกลุ่มนี้จึงสามารถเข้าถึงได้เนื่องจากเป้าหมายของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ก็เพื่อดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน การลงพื้นที่ในครั้งนี้เป็นลักษณะการลงพื้นที่อย่างไม่เป็นทางการ ในการนั่งพูดคุยกับแกนนำและกลุ่มชาวประมงถึงสถานการณ์ของทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงปัญหาที่ชาวประมงประสบอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นจึงถือโอกาสแนะนำโครงการ และความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ

ในเบื้องต้นแกนนำให้ความสนใจเป็นอย่างมาก แม้ว่าจะไม่ได้เข้าไปในพื้นที่มากนัก แต่เห็นว่าเกาะกระเป็นเกาะที่มีความสำคัญในด้านเป็นแหล่งทรัพยากรที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ แทนที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์เพียงอย่างเดียว และเห็นด้วยหากศูนย์อนุรักษ์ฯ จะเข้ามาดำเนินการในส่วนนี้ รวมทั้งให้ความสนใจกับโครงการดังกล่าว และเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์และควรดำเนินการในการจัดการทรัพยากรพื้นที่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม โดยให้ชาวประมงเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยแทนที่จะดำเนินการเฉพาะแต่หน่วยงานรัฐเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้แกนนำกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้เจ้าหน้าที่ฟัง ถึงความล้มเหลวของการจัดการที่ผ่านมา หากไม่มีการมีส่วนร่วมในการจัดการ นอกจากนี้ ยังได้แนะนำเพิ่มเติมในส่วนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญที่ควรเข้ามามีบทบาทในการร่วมกันจัดการทรัพยากรพื้นที่หมู่เกาะกระ

กิจกรรมที่ ๔ การสรุปผลการลงพื้นที่เป้าหมายทั้ง ๓ พื้นที่ เพื่อวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และร่วมวางแผนงานต่อไป

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ดำเนินการประชุมหารือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และแกนนำผู้ที่สนใจกิจกรรมดังกล่าว เพื่อหาข้อสรุปจากการลงพื้นที่เป้าหมาย และแนวทางที่จะดำเนินงานต่อไป เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมมูลนิธิสถาบันทรัพยากรชายฝั่งแห่งเอเชีย โดยจากการลงพื้นที่ซึ่งเน้นไปยังกลุ่มแกนนำ และกลุ่มชาวประมงในพื้นที่อำเภอปากพนังและหัวไทร นับว่าเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกับพื้นที่เกาะกระ และควรได้รับการประสานเพื่อเป็นเครือข่ายสำคัญในการมีส่วนร่วมการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหมู่เกาะกระนั้น เจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ ได้ร่วมกันหาข้อสรุปจากการลงพื้นที่ในเบื้องต้นในการแนะนำโครงการ และการหาข้อมูลข้อเท็จจริงในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการวางแผนงานในการบริหารจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วมต่อไป ทั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มแกนนำให้ความสนใจและมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่หมู่เกาะกระ แต่ยังไม่มีความเข้าใจเท่าที่ควรเกี่ยวกับความสำคัญของการเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ และเห็นว่าศูนย์อนุรักษ์ฯ ควรให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม เกี่ยวกับประเด็นนี้ เพื่อให้กลุ่มชาวประมงและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวซึ่งปัจจุบันนี้กำลังเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ เล็งเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ดังกล่าว

ในประเด็นของการสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระนั้น จากการสอบถามไปยังผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเชิงนิเวศวัฒนธรรมกลุ่มปากพนัง ได้ให้ความกระจ่างในด้านนี้ว่า พื้นที่เกาะกระไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะแต่ด้าน

ม า

น้ำ

ทรัพยากรทางทะเลเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาส ซึ่งในเวลาต่อมาหลังจากที่ได้รับทราบข้อมูล และได้สืบค้นจนมีหลักฐานทั้งด้านเอกสารและภาพประกอบ ที่แสดงถึงบริเวณหาดหินเกาะกระที่พระองค์ทรงสถักพระปรมาภิไธยย่อของรัชกาลที่ ๕ ไว้ ประเด็นดังกล่าวนี้ นับเป็นประเด็นสำคัญที่สมควรได้รับการหยิบยกขึ้นมาใช้เป็นประเด็นที่ใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วม โดยไม่เฉพาะแต่กลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรทะเลและชายฝั่งเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ที่จะต้องให้ความสำคัญกับพื้นที่หมู่เกาะกระ จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระอย่างมีส่วนร่วมเป็นประเด็นเร่งด่วนที่สมควรได้รับการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าประสงค์สูงสุด

นอกจากนี้ผลการประชุมเจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ลงพื้นที่ ทำให้ได้รายชื่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกลุ่มและครอบครัว และมีความพร้อมที่จะประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นทางการในการแนะนำโครงการ โดยหยิบยกประเด็นความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำหมู่เกาะกระ อันเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ สังคม และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๗. ปัญหา/อุปสรรค

-ชาวบ้านในพื้นที่ยังไม่มีความเข้าใจ ในโครงการพื้นที่ชุ่มน้ำ ข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำ

๘. ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารรับทราบ

- เร่งให้ความรู้ ทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ถึงข้อดีข้อเสีย ของโครงการพื้นที่ชุ่มน้ำ
- เร่งส่งเสริมให้ความรู้เบื้องต้น เรื่องพื้นที่ชุ่มน้ำ แก่เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการอาสาพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลฯ หรือโครงการเยาวชนอนุรักษ์ทะเลไทย

กิจกรรมที่ ๔ การอนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทำความเข้าใจเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๒. เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนให้เกิดองค์การภาคีร่วม โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ(Ramsar site)

๓. เพื่อจัดทำแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่ (Management Zone) เพื่อเป็นข้อตกลง (Agreement) ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช ให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site)

๔. เพื่อจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ พื้นที่เกาะกระ ในระดับจังหวัด และแผนการดำเนินงานในระดับชุมชนท้องถิ่น

๖. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูตลอดจนการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่เกาะกระ จ.นครศรีธรรมราช หลังจากได้ถูกคัดเลือกเสนอชื่อเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ในระดับท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาให้ไปสู่ความสำคัญระหว่างประเทศ

๒. วิธีการดำเนินการ

๒.๑ จัดการบริหารจัดการขยะในทะเล เพื่อเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๒ จัดทำและติดตั้งหุ่นกำหนดแนวเขต ตลอดจนหุ่นผูกเรือ สำหรับใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชน

๒.๔ จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

๒.๕ ฟื้นฟูอนุบาลเต่าทะเลเพื่อการอนุรักษ์

๒.๖ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

๓. งบประมาณ

จำนวน ๒,๘๗๐,๐๐๐ บาท

๔. เป้าหมายที่ตั้งไว้ (ทั้ง ๑๒ เดือน) / ผลการดำเนินการ (รอบ ๖ เดือน)

๔.๑ เก็บขยะในพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑ ครั้ง

๔.๒ ติดตั้งหุ่นกำหนดแนวเขต และหุ่นผูกเรือ พื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวน ๕ ชุด

๔.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชน

๔.๔ จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

๔.๕ ปลอ่ยคืนสู่ธรรมชาติเพื่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์เต่าทะเล

๔.๖ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา

๕. ประโยชน์ที่ได้รับ

๕.๑ ปลุกฝัง ส่งเสริม สร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแก่เยาวชน และประชาชน

๕.๒ แนวปะการังบริเวณเกาะกระได้รับการทำความสะอาด เหมาะแก่การอาศัยของสัตว์น้ำและการขยายพันธุ์ของปะการัง

๕.๓ สามารถเพิ่มจำนวนเต่าทะเลในธรรมชาติ

๕.๔ ทำให้เกิดการประสานความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๕.๕ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

๖.รายงานผลความคืบหน้า/ผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.กิจกรรมย่อยฟื้นฟูเต่าทะเลเพื่อการอนุรักษ์

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่๔ (จ.สงขลา) ได้มีการอนุบาลลูกเต่าทะเล ที่ได้จากการเพาะฟักจากเกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช เริ่มโครงการมีการอนุบาลลูกเต่าตนุรวมทั้งสิ้น ๓๐๓ ตัว

๒.สนับสนุนหลักสูตรกิจกรรมของนักศึกษาแพทย์ ปีที่๒ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยมีชื่อโครงการโลกสวยด้วยมือเรา ภายในโครงการมีกิจกรรมปล่อยเต่าทะเล จำนวน ๙ ตัว โดยศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่๔ (จ.สงขลา) ให้การสนับสนุนลูกเต่าตนุ อายุ ๑ ปี ๒ เดือน ร่วมในกิจกรรมดังกล่าว เพื่อปลุกฝังให้เห็นความสำคัญ ห่วงแทน และมีใจอนุรักษ์ทรัพยากรเต่าทะเลซึ่งมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์

๓. ให้ความอนุเคราะห์พันธุ์เต่าทะเลแก่ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนกลาง เป็นลูกเต่าตนุวัย ๓ เดือน จำนวน ๖๓ ตัว เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔

๔. สนับสนุนพันธุ์เต่าทะเล อายุ ๑ ปี ๔ เดือน จำนวน ๑๐ ตัว ให้กับกองทัพเรือภาคเรือภาคที่ ๒ ร่วมกับ อบต.เกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปลอยในงานวันเปิดโลกใต้ทะเลครั้งที่ ๘ ในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔

๕. ให้ความอนุเคราะห์พันธุ์เต่าทะเลแก่ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมประมง อายุ ๓ เดือน จำนวน ๕ ตัว

๖. บรรยายให้ความรู้เรื่องชีววิทยาเบื้องต้นของเต่าทะเล แก่นักเรียน จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๕๐ คน

๗. ให้ความอนุเคราะห์พันธุ์เต่าทะเลแก่ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอน

๘. เรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๘๐๒ และเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๐๒ คุ่มครองและฝ้าระวังการบุกรุกทำลายทรัพยากรบริเวณเกาะกระ ประจำเดือนเมษายน ๒๕๕๔ พบแม่เต่าตนุขึ้นวางไข่จำนวน ๓ ตัว และรวบรวมไข่มาเพาะฟักที่ศูนย์ฯ จำนวน ๓ รัง รวม ๒๗๐ ฟอง

๙.งานคุ้มครอง และป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลในพื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่ใกล้เคียง

๗.ปัญหา/อุปสรรค

- สถานะการณ์ความไม่สงบสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อการทำงาน
- คนงานเลี้ยงเต่าทะเลมีไม่เพียงพอ
- ขาดสถานที่จัดแสดงนิทรรศการให้ความรู้ แก่เยาวชน หรือผู้ที่เข้าเยี่ยมชมเต่าทะเล
- ขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเลี้ยงเต่าทะเล

๘.ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารรับทราบ

- เพิ่มคนงานเลี้ยงเต่าทะเลอีก ๑ คน
- ควรมีสถานที่จัดแสดงนิทรรศการให้ความรู้ เรื่องเต่าทะเล และทรัพยากรอื่นๆ เพื่อจะได้ให้เยาวชนมีความเข้าใจยิ่งขึ้น
- เร่งหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเลี้ยงเต่าทะเล เพื่อสามารถเลี้ยงเต่าทะเลให้ดีและมีประสิทธิภาพ

ครั้งที่ ๑/๔/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ รวม ๑๐ วัน

รายชื่อเจ้าหน้าที่ร่วมออกปฏิบัติงาน

๑. นายสุชาติ รัตนเรืองสี	เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน	หัวหน้าชุดปฏิบัติงาน
๒. นายยงยุทธ จันทร์แก้ว	นายช่างกลเรือปฏิบัติการ	ผู้ควบคุมเครื่องจักรยนต์
๓. นายมะยูโซะ บินมุดอ	นายท้ายเรือฯ	ผู้ควบคุมเรือฯ ๘๐๒
๔. นายธัญเนศ คงธนถาวรสกุล	นักวิชาการประมง	
๕. นายสุนทร ทาดา	ช่างเครื่องเรือฯ	
๖. นายสุรชาติ มีศรีสุข	กะลาสี	
๗. นายไพโรจน์ ศรีราช	กะลาสี	
๘. นายวีรพงศ์ ศรีมุกข์	กะลาสี	
๙. นายจารึก สมปรีดา	กะลาสี	

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส

ยานพาหนะ เรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๘๐๒

เป้าหมายของการปฏิบัติงาน

๑. เพื่อคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนเฝ้าระวังทรัพยากรทางทะเลโดยเฉพาะสัตว์ทะเลหายาก เช่น โลมา เต่าทะเล เป็นต้น มิให้ถูกรบกวนหรือถูกทำลาย จากการกระทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีมนุษยธรรมอย่างจริงจัง
๒. เพื่อประสานให้เกิดการมีส่วนร่วมกันหาแนวทางการอนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของภาคประชาชน องค์กรส่วนท้องถิ่น เอกชน และภาคราชการในบริเวณพื้นที่รับผิดชอบ
๓. เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือประมงและกฎหมายอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณรับผิดชอบอย่างจริงจัง
๔. เพื่อรวบรวมข้อมูล ประมวลผลด้านสังคม เศรษฐกิจ ของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย กับพื้นที่เป้าหมาย เพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชา พิจารณากำหนดมาตรการอนุรักษ์ต่อไป

วิธีการปฏิบัติงาน

๑. ใช้ยานพาหนะเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๘๐๒ พร้อมเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานคุ้มครอง เฝ้าระวัง การบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง บริเวณเกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส อันเกิดจากการกระทำกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ อย่างต่อเนื่อง
๒. คุ้มครอง ดูแล และให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป และนักท่องเที่ยวทางทะเลให้เกิดความพึงพอใจ และเข้าใจในการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างรู้คุณค่า
๓. ประสานงานภาคประชาชน องค์กรท้องถิ่น/เอกชน และภาคราชการ ในพื้นที่ดำเนินการให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการหรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆในการอนุรักษ์ ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล
๔. บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทำการประมง การทำการประมงที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริเวณพื้นที่ดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและจริงจัง
๕. สืบค้นและรวบรวมข้อมูลทรัพยากร ปะการัง หญ้าทะเล สัตว์ทะเลหายาก รวมถึงประมวลผลด้านสังคมและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อประโยชน์ในการกำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองทางทะเลต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถคุ้มครอง เฝ้าระวัง การบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และระบบนิเวศทางทะเล บริเวณเกาะกระ และพื้นที่ใกล้เคียง มิให้ถูกรบกวนและทำลายจากการกระทำของมนุษย์ ได้ไม่น้อยกว่า ๙๐%

๒.สามารถทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรท้องถิ่น/ภาคเอกชนและภาครัฐ ในการควบคุม ป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระบบนิเวศทางทะเล บริเวณพื้นที่ดำเนินการ ได้อย่าง ต่อเนื่อง

๓.สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชน องค์กรท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบริเวณพื้นที่ ดำเนินการ ได้ไม่น้อยกว่า ๘๐%

๔.สามารถบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทำการประมง การทำการประมงที่ส่งผลกระทบต่อ โดยตรงต่อการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริเวณพื้นที่ดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและจริงจัง

๕.สามารถรวบรวมข้อมูลทรัพยากร ปะการัง หญ้าทะเล สัตว์ทะเลหายาก รวมถึงประมวลผลด้าน สังคมและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อประโยชน์ในการกำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองทางทะเลต่อไป

ผลการปฏิบัติงาน

ประสานงานภาคประชาชน องค์กรท้องถิ่น/เอกชน และภาคราชการ ในพื้นที่ดำเนินการให้เข้ามามี ส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ และเป็นเครือข่ายในการคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเล เช่น

๑. ประสานงาน กลุ่มชาวประมง ชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์กรส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา เพื่อ เป็นเครือข่ายใน การ คุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลในท้องถิ่นของตน

๒. ประสานงาน หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลปากพนัง ด้านทำการประมงที่เสี่ยงต่อ การกระทำผิดกฎหมาย เนื่องจากในช่วงเวลานี้ อยู่ในช่วงมาตรการปิดอ่าว ระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ – ๑๕ พฤษภาคม ของทุกปี ทำให้เรือประมง อวนลาก อวนล้อม อวนปั่นไฟ เข้ามาทำการประมงในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช และบริเวณเกาะกระ มากขึ้น จึงต้องเฝ้าระวังให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันการบุกรุกเข้า ทำลายแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ และประสานงานกลุ่มเครือข่ายในพื้นที่ให้ช่วยสอดส่อง และแจ้งข่าวแก่เจ้าหน้าที่ หากมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย

๔. ประสานกับกลุ่มเรือประมงที่ทำการประมงบริเวณเกาะกระ ให้ช่วยกันแจ้งข่าวสารการลักลอบ เข้ามาทำการประมงของเรือประมงเวียดนามที่ลักลอบเข้ามาทำการประมงบริเวณเกาะกระ และร่วมกันอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเล และระบบนิเวศ บริเวณหมู่เกาะกระ ให้คงความสมบูรณ์ตลอดไป

ด้านการคุ้มครองและป้องกัน

ใช้ยานพาหนะเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๘๐๒ เข้าปฏิบัติงานคุ้มครอง เฝ้าระวัง การบุกรุก ทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริเวณเกาะกระ และระยะห่างจากฝั่ง ๓,๐๐๐ เมตร ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเล จ.นครศรีธรรมราช ถึงจังหวัดสงขลา

ในพื้นที่ทางทะเลอำเภอหัวไทร บริเวณเกาะกระ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มี เรือประมงเข้ามาทำการประมงจำนวนน้อย เนื่องจากเป็นช่วงคืนเดือนหงาย และคลื่นลมสงบ ทำให้เรือประมง ออกไปทำการประมง ห่างไกลจากบริเวณเกาะกระ เพราะไม่จำเป็นต้องใช้เกาะกระเป็นที่กำบังคลื่นลม มีเฉพาะเรือ เบ็ดราวปลาอินทรีย์ ทอดสมอที่บริเวณหลังกระจำนวน ๒ ลำ เนื่องจากวางเบ็ดแล้วไม่ค่อยได้ปลาจึงเข้ามาจอดพัก บริเวณเกาะกระ และเรือประมงขนาดเล็กใช้เครื่องวางท้อง กับเรืออวนลากดัดแปลง เดินทางจาก อ.ท่าศาลา มาตก ปลาบริเวณรอบเกาะกระ จำนวน ๓ คีน โดยใช้เบ็ดปลาอินทรีย์ลากรอบๆ เกาะ

ในคืนวันที่ 18 เมษายน 2554 มีเต่าตนุ ขึ้นมาวางไข่ บริเวณชายหาดเกาะกระจำนวน 2 ตัว

ตัวที่ 1 เต่าตนุเพศเมีย ขนาดความยาวกระดอง ประมาณ 95 เซนติเมตร ความกว้างกระดอง ประมาณ 85 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 130 กิโลกรัม มีตำหนิที่กระดองด้านซ้ายมีรอยแตก และกระดอง ด้านซ้ายบนขาหน้ามีเพรียงขนาด 3 เซนติเมตร เกาะอยู่ ขึ้นมาวางไข่เวลา 20.30 น. จำนวนไข่ทั้งหมด 117 ฟอง ทำ การขุดในวันต่อมาและลำเลียงมาฟักไข่ที่ ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 4 (จ.สงขลา)

ตัวที่ 2 เต่าตนุเพศเมีย ขนาดความยาวกระดอง ประมาณ 90 เซนติเมตร ความกว้างกระดอง ประมาณ 80 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 120 กิโลกรัม ไม่มีตำหนิที่กระดอง ขึ้นมาวางไข่เวลา 21.30 น. จำนวน ไข่ทั้งหมด 86 ฟอง ทำการขุดในวันต่อมาและลำเลียงมาพักไข่ที่ ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 4 (จ.สงขลา)

วันที่ 19 เมษายน 2554 มีลูกเต่าตนุ จำนวน 6 ตัว ฟักออกจากไข่ และนำไปปล่อยลงสู่ทะเล เมื่อขุดลงไปดูในหลุมปรากฏว่ามีเปลือกไข่จำนวนมากแสดงว่าได้มีลูกเต่าฟักออกจากไข่และลงทะเลไปแล้วส่วนหนึ่ง

วันที่ 20 เมษายน 2554 พนักงานจากบริษัท TOT เข้ามาเรือจากหัวไทร ไปเกาะกระเพื่อทำการเปลี่ยนแก๊สเครื่องรับสัญญาณวิทยุบนยอดเขาเกาะกระ

บริเวณชายหาดเกาะกระมีขยะจำนวนมากทำการเก็บรวบรวมและขนย้ายกลับมาที่ฝั่งและทำการคัดแยกสรุปลงได้ดังนี้

1. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมชายฝั่งและการพักผ่อน (ขยะบรรจุภัณฑ์อาหาร, นักท่องเที่ยวชายหาด, กีฬา/เกมส์, เทศกาล, ขยะจากถนน,/ท่อระบายน้ำ เป็นต้น) จำนวน 70 ชัน น้ำหนักรวม 50 กิโลกรัม
 2. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมทางน้ำ (ขยะจากการตกปลาเพื่อการพักผ่อน/การประมง และกิจกรรมเกี่ยวกับเรืออื่นๆ) จำนวน 120 ชัน น้ำหนัก 200 กิโลกรัม
 3. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมการสูบบุหรี่ (บุหรี, ไฟแช็ก, ซองบุหรี) จำนวน 17 ชัน น้ำหนัก 0.5 กิโลกรัม
 4. ขยะขนาดใหญ่ (แบตเตอรี่, ยางรถยนต์, วัสดุก่อสร้าง) จำนวน 15 ชัน น้ำหนัก 70.50 กิโลกรัม
- รวมทั้งสิ้น จำนวน 222 ชัน น้ำหนัก 321 กิโลกรัม

ในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีเรือประมงทั้งเรือประมงพื้นบ้าน และเรือประมงพาณิชย์ ออกทำการประมงน้อย เนื่องจากคลื่นลมสงบ บริเวณใกล้ฝั่งไม่ค่อยมีสัตว์น้ำ

ในบริเวณชายฝั่ง ทั้งจังหวัดสงขลา และนครศรีธรรมราช สืบเนื่องจากคลื่นลมสงบจะมีกุ้งเคยเข้ามาบริเวณใกล้ฝั่งชาวประมงที่อยู่บริเวณชายทะเล สามารถใช้อวนล้อมจับได้ปริมาณมาก โดยจะนำไปแปรรูปเป็นกะปิแล้วส่งไปจำหน่ายตามที่ต่างๆ

ในพื้นที่บริเวณท่าเทียบเรือน้ำลึกจังหวัดสงขลา จะมีฝูงปลาโลมาปากขวดเข้ามาหาอาหารจำนวน ๓-๕ ตัว อยู่เป็นประจำในช่วงที่คลื่นลมแรง และอาจได้รับอันตรายได้ จึงได้จัดเจ้าหน้าที่คอยเฝ้าระวัง แต่ในช่วงดังกล่าวไม่มีโลมาเข้ามาในพื้นที่แต่อย่างใด

ฝูงนกเรือที่เกาะกระ มีเหลืออยู่เพียง ๑ ฝูง จากที่ติดตั้งไว้ ๔ ฝูงในปีงบประมาณ ๒๕๕๓

ในการออกปฏิบัติราชการในครั้งนี้ สามารถคุ้มครองเฝ้าระวัง การบุกรุกทำลายการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระบบนิเวศทางทะเล มีให้ถูกรบกวนและทำลายจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๘๖๐ ตารางกิโลเมตร

ผลด้านเศรษฐกิจ

ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ประสออุทกภัย และดินถล่ม ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านตลอดแนวชายฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับผลกระทบทำให้ได้รับความเสียหายทั้งชีวิต และทรัพย์สิน ทำให้ไม่มีเงินลงทุนในการออกไปทำประมง บางรายเครื่องมือประมงเสียหายหมด ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของชาวประมงในขณะนี้ และที่สำคัญความช่วยเหลือยังไม่ถึงทุกชุมชนที่ได้รับความเสียหาย

ในพื้นที่จังหวัดสงขลาไม่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและดินถล่ม สภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในสถานะปกติทั่วไป ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ในด้านรายได้ชาวประมงอาจได้จากการจับกุ้งเคยเพิ่มขึ้นมาอีกชนิดหนึ่งแต่ก็อยู่ใช้ช่วงสั้นๆ

ผลด้านสังคม

การเกิดปรากฏการณ์ อุทกภัยน้ำท่วม ในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูฝนต่างๆ ในช่วงนี้เป็นฤดูร้อน และในทุกพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ก็ไม่เคยพบเห็นมาก่อน นอกจากจะทำให้ต้องสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ ที่เกิดความไม่มั่นใจ วิตกกังวล และหวาดกลัว ในการดำรงชีวิต ในส่วนที่ทรัพย์สินเสียหายและไม่ได้รับการเยียวยาหรือว่าชดเชยจากภาครัฐก็มีการชุมนุมเรียกร้องเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะต้องสูญเสียไป ทำให้เกิดความไม่สงบขึ้นในสังคม เช่นการชุมนุมของกลุ่มชาวประมงที่ อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการเรียกร้องค่าเสียหายและเงินชดเชยจากทางราชการ

สภาพปัญหาในพื้นที่

๑. การย้ายแหล่งทำการประมง ของเรือประมงพาณิชย์ จากพื้นที่ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ลงมาเขตพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง หลังจาก การประกาศปิดอ่าวในเขต พื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงประจวบคีรีขันธ์ ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการการการประมงที่ผิดกฎหมาย และแย่งชิงทรัพยากรกันระหว่างเรือประมงในท้องถิ่นกับเรือประมงที่ย้ายแหล่งทำการประมง

๒. กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัยน้ำท่วม และดินถล่ม

๓. พื้นที่วางไข่ของเต่าทะเลบริเวณเกาะกระมีน้อยทำให้มีการวางไข่ทับซ้อนกับรังไข่ที่วางไว้ก่อนแล้ว ซึ่งจะทำให้ไข่เก่าได้รับความเสียหาย

๔. การลักลอบเข้ามาทำการประมงในเขตน่านน้ำไทย บริเวณเกาะกระของเรือประมงเวียดนาม

ข้อเสนอแนะของชุมชน

๑. ให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์บริเวณกองปะการังเทียม เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน
๒. ให้มีการติดตามความก้าวหน้า การร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๓. มีการวางทุ่นผูกเรือที่เกาะกระเพิ่มเติม

กลุ่มชุมชน องค์กรที่มีส่วนร่วม

๑. อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๒. หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลปากพนัง
๓. องค์กรบริหารส่วนตำบลสะกอม
๔. ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง
๕. สำนักงานประมงอำเภอหัวไทร

ปัญหาและอุปสรรค

- ทำเทียบเรือที่ใช้เทียบเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๘๐๒ ในปัจจุบัน เกิดการชำรุดเนื่องจากใช้งานมานาน ขาดการซ่อมบำรุงรักษา ซึ่งเป็นทำเทียบเรือของกรมศุลกากร ที่ทางศูนย์ฯ ของความอนุเคราะห์ในการใช้ประโยชน์ และอาจเกิดความเสียหายกับเรือฯ ได้ในช่วงที่เอาเรือเข้าเทียบท่า และขณะเรือเทียบอยู่ที่ท่า

แนวทางแก้ไข

- ทำการซ่อมแซม โดยการปิกเสาเพิ่มเติม จำนวน ๓ ต้น เพื่อให้เรือเข้าเทียบท่าได้สะดวก และปลอดภัย

งบประมาณค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน

๑. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑59,360	บาท
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยง	20,64๐	บาท
รวม	18๐,๐๐๐	บาท

(หนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

(นายสุชาติ รัตนเรืองสี)
เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน
หัวหน้าชุดการปฏิบัติงาน

เรือประมงดัดแปลงที่ บริษัท TOT เช่าเหมาไปเกาะกระเพื่อทำการเปลี่ยนแก๊สเสารับสัญญาณวิทยุ

ทุ่นผูกเรือที่คงเหลืออยู่เพียง ๑ ทุ่น หลังจากที่ได้ทำการวางไป ๔ ทุ่น เมื่อ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๑

ช่วยกันเก็บขยะบริเวณชายหาด และบริเวณแหล่งวางไข่เต่าทะเล บนเกาะกระ

รวบรวมบรรจุถุงนำกลับมาคัดแยกและทำลายที่ฝั่ง อำเภอสวี ภูเก็ต จังหวัดนครศรีธรรมราช

รวบรวมไข่เต่ากลับมาเพาะฟักที่ศูนย์อนุรักษ์ฯที่ ๔ (จ.สงขลา)

เรือประมงขนาดเล็กเดินทางจาก อ.ท่าศาลา ไปตกปลาอินทรีที่เกาะกระ

ตัวที่ ๑ วัดขนาดความยาวกระดอง ประมาณ 95 เซนติเมตร ความกว้างกระดอง ประมาณ 85 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 130 กิโลกรัม มีตำหนิที่กระดองด้านซ้ายมีรอยแตก และกระดองด้านซ้ายบนขาหน้ามีเพรียงขนาด 3 เซนติเมตร เกาะอยู่

ตัวที่ ๒ ขนาดความยาวกระดอง ประมาณ 90 เซนติเมตร ความกว้างกระดอง ประมาณ 80 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 120 กิโลกรัม ไม่มีตำหนิที่กระดอง

แม่เต่าทะเลกำลังวางไข่

ประชาสัมพันธ์เรือประมงอวนลากที่ทำการประมง ให้ทราบถึงภารกิจของศูนย์ฯ และการแจ้งข่าวสารกรณีเรือประมงเวียดนามเข้ามาทำการประมงในเขตน่านน้ำไทย บริเวณเกาะกระ

ครั้งที่ ๒/๔/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔

พื้นที่ทะเลอ่าวไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา

เรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๒ และรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ขป ๓๙๐๐

กรุงเทพมหานคร

ผู้รับผิดชอบ

๑. นายไพโรจน์ ช่วยวงศ์ ตำแหน่งเจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุดปฏิบัติการฯ
๒. นายอภิสิทธิ์ แก้วมณี ตำแหน่งนายท้ายเรือฯ
๓. นายจรัญ ศรีพลับ ตำแหน่งช่างเครื่องเรือฯ
๔. นายสมศักดิ์ ศรีสุวรรณ ตำแหน่งพนักงานพิทักษ์ป่า ปฏิบัติหน้าที่ทะเลสาบ

หลักการและเหตุผล

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา) สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มอบหมายให้ชุดปฏิบัติงานเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๒ ออกปฏิบัติงานประสานงานการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากร รวมทั้งคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา ตามแผนงานงบประมาณ กิจกรรมบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล

บริเวณพื้นที่เป้าหมายได้แก่ แนวเขตอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ๓,๐๐๐ เมตร และ ๕,๔๐๐ เมตร รวมทั้งพื้นที่วางไข่เต่าทะเล และแหล่งปะการัง หมู่เกาะกระ เพื่อคุ้มครองทรัพยากรดังกล่าว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มิให้ถูกรบกวนหรือถูกทำลาย จากการทำกิจกรรมต่างๆ โดยฝีมือมนุษย์
๒. เพื่อประสานให้เกิดการมีส่วนร่วมและหาแนวทางการอนุรักษ์ ส่งเสริม และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของภาคประชาชน องค์กรส่วนท้องถิ่น เอกชน และภาคราชการในพื้นที่รับผิดชอบ
๓. เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือประมงและกฎหมายอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณพื้นที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง
๔. เพื่อรวบรวมข้อมูล ประมวลผลด้านสังคม เศรษฐกิจ ของผู้มีส่วนได้เสีย กับพื้นที่เป้าหมายเพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชา พิจารณากำหนดมาตรการอนุรักษ์ต่อไป

พื้นที่ดำเนินการ

๑. พื้นที่แหล่งปะการังหมู่เกาะกระ ๔๔๒ ไร่
๒. พื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลายาวประมาณ ๔๕๐ กิโลเมตร
๓. พื้นที่อนุรักษ์ชายฝั่ง ๓,๐๐๐ เมตร และ ๕,๔๐๐ เมตร

ยานพาหนะ

๑. เรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๒
๒. รถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ขป ๓๙๐๐ กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัญหาในพื้นที่

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๒๓๕ กิโลเมตร มีแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่หลายพื้นที่ เช่น แหล่งปะการัง และเต่า ทะเลเกาะกระ แหล่งหญ้าทะเล แหล่งโลมาสีชมพู อ่าวเขื่อนอม

จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๒๒๐ กิโลเมตร มีแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหลายพื้นที่ ได้แก่ แหล่งปะการังเกาะหนูเกาะแมว อำเภอเมือง แหล่งปะการังเกาะขาม อำเภอเทพา

เป้าหมายของการปฏิบัติงาน

๑. เพื่อคุ้มครองและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณพื้นที่ จังหวัด นครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา ตลอดพื้นที่ความยาวชายฝั่งประมาณ ๓๕๐ กิโลเมตร
๒. เพื่อคุ้มครองดูแล/ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวทางทะเล ให้เกิดความพึงพอใจและเข้าใจในการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างรู้คุณค่า บริเวณพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา
๓. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานกลุ่มชุมชนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนและราชการในพื้นที่ เป้าหมายมีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลบริเวณพื้นที่ เป้าหมาย
๔. เพื่อเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา ในพื้นที่อนุรักษ์แนวชายฝั่งประมาณ ๑,๐๕๐ ตารางกิโลเมตร
๕. เพื่อเพิ่มประชากรเต่าทะเลซึ่งเป็นสัตว์ทะเลหายากบริเวณพื้นที่หมู่เกาะกระจังหวัด นครศรีธรรมราช
๖. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อกำหนดเป็นเขตคุ้มครองทาง ทะเล

วิธีการปฏิบัติงาน

๑. นำเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๒ พร้อมเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานคุ้มครองเฝ้าระวัง ป้องกันและปราบปราม ผู้กระทำการใดๆ ที่เป็นการทำลาย รบกวนทรัพยากรทางทะเลในพื้นที่ เป้าหมาย
๒. ประสานองค์กรชุมชนท้องถิ่น ให้เข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม
๓. รณรงค์ประชาสัมพันธ์กลุ่มเรือประมงที่จอดบริเวณพื้นที่หมู่เกาะขอความร่วมมือผูกเรือกับ ทุ่นผูกเรือ และให้ร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล
๔. ประสานงานบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,ชมรมต่างๆ,ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๕. รวบรวมและเก็บข้อมูล ทรัพยากรทางทะเลบริเวณหมู่เกาะกระ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการโดย ประสานงานกับศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง (จ.สงขลา) อย่าง ใกล้ชิด
๖. สืบหาข่าวการลักลอบนำปะการัง เต่าทะเล ไข่เต่า และสัตว์ทะเลหายากไปจำหน่ายเพื่อการค้า
๗. สรุปผลการปฏิบัติงานเสนอผู้บังคับบัญชา

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ

๑. สามารถคุ้มครอง ป้องกัน พื้นที่แหล่งปะการังบริเวณหมู่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่ ๔๔๒ ไร่
๒. สามารถคุ้มครอง ป้องกันพื้นที่ระบบนิเวศทางทะเลจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา
๓. ดำเนินการแก้ไขปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากร เช่นการลักลอบเก็บไข่เต่า พื้นที่หมู่เกาะ กระ และการลักลอบกระทำความผิดตามพ.ร.บ.ประมง ๒๕๕๐ รวมถึงการบุกรุกทำลาย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งลดน้อยลง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถคุ้มครองดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง คือ ปะการัง ระบบนิเวศทางทะเล และสัตว์สงวนและคุ้มครอง บริเวณพื้นที่หมู่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มากกว่า ๙๐ %
๒. คุ้มครองป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรเขตพื้นที่ ๓,๐๐๐ เมตรบริเวณพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา ได้อย่างต่อเนื่อง มากกว่า ๙๐ %
๓. สร้างความพึงพอใจให้กับ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวทางทะเล และประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลาได้มากกว่า ๘๐ %
๔. สามารถทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการควบคุม เฝ้าระวังทรัพยากรทางทะเลบริเวณพื้นที่เป้าหมายโดยชุมชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. รวบรวมข้อมูล ไว้เป็นฐานข้อมูล ในการบริหารจัดการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลในพื้นที่รับผิดชอบ
๖. เพื่อจัดกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากร ในกรณีที่เกิดปัญหาการบุกรุก หรือทำลายระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

ผลการดำเนินงาน

๑. นำเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๒ ปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เขตพื้นที่ ๓,๐๐๐ เมตร พื้นที่ทะเลอ่าวไทย อำเภอหัวไทร อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ระหว่างการปฏิบัติงานไม่พบการลักลอบทำประมงผิดกฎหมาย ตามพ.ร.บ.ประมง ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ. อื่นๆที่เกี่ยวข้อง
๒. การประสานงานบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยประสานงานกับประมงอำเภอหัวไทรอำเภอหัวไทรจังหวัดนครศรีธรรมราช คุณช่อ่ม สุขช่วย เรื่องการลักลอบกระทำประมงผิดกฎหมายตาม พ.ร.บ.ประมง ๒๕๕๐ ภายในเขตหวงห้าม ๓,๐๐๐ เมตร รวมถึงการทำประมงอื่นที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรในพื้นที่ ถ้ามีการแจ้งข่าวจากชาวประมงในพื้นที่หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ฯ ทราบ เพื่อดำเนินการตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวต่อไป
๓. นำเรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๒๑๒ ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์กับเรือประมงชายฝั่งในพื้นที่ เรื่องการลักลอบทำประมงผิดกฎหมายตามพ.ร.บ.ประมง ๒๕๕๐ ภายในเขตหวงห้าม ๓,๐๐๐ เมตร ถ้ามีการพบเห็นให้แจ้งเจ้าหน้าที่ของศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา) และการประชาสัมพันธ์และขอความร่วมมือ กับเรือประมงขนาดใหญ่ในพื้นที่อำเภอหัวไทร ไม่ให้เข้ามาทำการประมงในเขตหวงห้าม ๓,๐๐๐ เมตร เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ รวมถึงการแย่งชิงทรัพยากรกับประมงพื้นบ้านเพื่อดำเนินการต่อไป
๔. เฝ้าระวังการขึ้นม่าวางไข่ของเต่าทะเลบริเวณหน้าหาดของเกาะกระ มีแม่เต่าขึ้นวางไข่หนึ่งตัว จำนวน ๖๗ ฟอง นักวิชาการประมง นำมาเพาะฟักที่ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา) แม่เต่าตนุที่ขึ้นวางไข่ในครั้งนี้ เคยขึ้นวางไข่มาแล้วเมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๐ มีขนาดกว้าง ๘๗ เซนติเมตร ยาว ๙๔ เซนติเมตร หมายเลขไมโครชิพ ๑๑๕๒๗๑๕๑๐A และขึ้นวางไข่ครั้งนี้วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ มีขนาดกว้าง ๘๗ เซนติเมตร ยาว ๙๔ เซนติเมตร มีอัตราการเจริญเติบโตคงที่ โดยมีขนาดเท่ากับปี พ.ศ.๒๕๕๐

ผลด้านเศรษฐกิจ

ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ประสบอุทกภัย และดินถล่ม ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านตลอดแนวชายฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับผลกระทบทำให้ได้รับความเสียหายทั้งชีวิต และทรัพย์สิน ทำให้ไม่มีเงินลงทุนในการออกไปทำประมง บางรายเครื่องมือประมงเสียหายหมด ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของชาวประมงในขณะนี้ และที่

สำคัญความช่วยเหลือยังเข้าไม่ถึงทุกชุมชนที่ได้รับความเสียหาย รวมทั้งน้ำจืดลงทะเลเป็นจำนวนมากทำให้สัตว์น้ำเศรษฐกิจย้ายที่อยู่อาศัยไปแหล่งอื่น

ในพื้นที่จังหวัดสงขลาไม่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและดินถล่ม สภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในสถานะปกติทั่วไป ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ในด้านรายได้ชาวประมงอาจได้จากการจับกุ้งเคยเพิ่มขึ้นมาอีกชนิดหนึ่งแต่ก็อยู่ในช่วงสั้นๆ

ผลด้านสังคม

การเกิดปรากฏการณ์ อุทกภัยน้ำท่วม ในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูฝนต่างๆ ในช่วงนี้เป็นฤดูร้อน และในทุกพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ก็ไม่เคยพบเห็นมาก่อน นอกจากจะทำให้ต้องสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ ที่เกิดความไม่มั่นใจ วิตกกังวล และหวาดกลัว ในการดำรงชีวิต ในส่วนที่ทรัพย์สินเสียหายและไม่ได้รับการเยียวยาหรือว่าชดเชยจากภาครัฐก็มีการชุมนุมเรียกร้องเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องสูญเสียไป ทำให้เกิดความไม่สงบขึ้นในสังคม เช่นการชุมนุมของกลุ่มชาวประมงที่ อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการเรียกร้องค่าเสียหายและเงินชดเชยจากทางราชการ

สภาพปัญหาในพื้นที่

๑. กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัยน้ำท่วมและดินถล่ม
๒. การย้ายแหล่งทำการประมง ของเรือประมงพาณิชย์ จากพื้นที่ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ลงมาเขตพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง หลังจาก การประกาศปิดอ่าวในเขต พื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงประจวบคีรีขันธ์ ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการการประมงที่ผิดกฎหมาย และแย่งชิงทรัพยากรกันระหว่างเรือประมงในท้องถิ่นกับเรือประมงที่ย้ายแหล่งทำการประมง
๓. การลักลอบเข้ามาทำการประมงในเขตน่านน้ำไทย บริเวณเกาะกระของเรือประมงเวียดนาม
๔. พื้นที่วางไข่ของเต่าทะเลบริเวณเกาะกระมีน้อยทำให้มีการวางไข่ทับซ้อนกับรังไข่ที่วางไว้ก่อนแล้ว ซึ่งจะทำให้ไข่เก่าได้รับความเสียหาย

ข้อเสนอแนะของชุมชน

- ๑ ให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์บริเวณกองปะการังเทียม เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน
- ๒ ให้มีการติดตามความก้าวหน้า การร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๓ มีการวางทุ่นผูกเรือที่เกาะกระเพิ่มเติม

กลุ่มชุมชน องค์กรที่มีส่วนร่วม

- ๑ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๒ หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลปากพนัง
- ๓ องค์กรบริหารส่วนตำบลสะกอม
- ๔ ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง
- ๕ สำนักงานประมงอำเภอหัวไทร

ปัญหาอุปสรรค

๑. ในระหว่างการปฏิบัติงานมีสภาพอากาศแปรปรวนกระแสดคลื่นลมแรง
๒. ทางขึ้น-ลงเรือไม่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน

งบประมาณค่าใช้จ่าย

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยง (๒๔๐(๔)	เป็นเงิน	๙,๑๒๐	บาท
๒. ค่าที่พัก (เหมาจ่าย)	เป็นเงิน	๑๐,๒๐๐	บาท
๓. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	เป็นเงิน	๕๔,๙๙๘	บาท
	รวมเป็นเงิน	<u>๗๔,๓๑๘</u>	บาท

(เจ็ดหมื่นสี่พันสามร้อยสิบแปดบาทถ้วน)

นายไพโรจน์ ช่วยวงศ์
 เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน
 หัวหน้าชุดปฏิบัติงานฯ

ภาคผนวก

เจ้าหน้าที่กำลังเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน

ประชุมกลุ่มย่อยกับแกนนำกลุ่มประมงพื้นบ้านบ้านบ่อตรุ และนายสุริยา เชื้อช่วยชู ผู้อำนวยการกอง
สิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลบ่อตรุ ในการหาแนวทางบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล บ้านบ่อตรุ

ออกปฏิบัติงานคุ้มครองเฝ้าระวังแหล่งทรัพยากรทางทะเลหมู่เกาะกระ ในเวลากลางคืน

เสาหลักเขตเกาะกระจารึกไว้ว่า เกาะกระ อำเภอปากพนัง สยาม ซึ่งเก็บไว้ที่หน้าศาลกรมหลวงชุมพร
บนหาดเกาะกระ

ทำการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์กับชาวประมงที่เข้ามาทำประมงในบริเวณเกาะกระ

เรือประมงอวนลาก และอวนลอยเข้ามาทำประมงโดยอาศัยแหล่งทรัพยากรจากหมู่เกาะกระ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่เข้าขอความร่วมมือในการห้ามเข้านุกรุกทำลายทรัพยากร

ปฏิบัติงานเฝ้าระวังเต่าวางไข่ ชายหาดเกาะกระ ซึ่งมีความยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร พบแม่เต่าวางไข่ ๑ รัง ไข่จำนวน ๖๗ ฟอง ทำการวัดขนาดมีขนาดกว้าง ๘๗ เซนติเมตร ยาว ๙๔ เซนติเมตร หมายเลขไมโครชิพ ๑๑๕๒๗๑๕๑๐A ขึ้นวางไข่ครั้งนี้วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๔ โดยวัดครั้งล่าสุดเมื่อ ปี ๒๕๕๐ มีขนาดกว้าง ๘๗ เซนติเมตร ยาว ๙๔ เซนติเมตร มีอัตราการเจริญเติบโตคงที่

จัดการเก็บขยะที่คลื่นซัดขึ้นตามชายหาดในฤดูมรสุม และจากนักท่องเที่ยวและชาวประมงทิ้งไว้บนหาด นำมาทิ้งทำลายที่ฝัง

สำรวจทุ่นผูกเรือที่ทางศูนย์ฯ ได้จัดวางไว้ พบว่ายังคงเหลือทุ่นผูกเรือที่เกาะกระเพียงลูกเดียวที่ได้จัดวางไว้เมื่อปี ๒๕๕๑

กิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล

โครงการบริหารจัดการขยะทะเลทะเลและชายฝั่ง (ชายหาดสะอ้าน บ้านปลาสะอาด) ครั้งที่ ๑/๕๔

พื้นที่ ชายหาด และแหล่งปะการังเทียมบ้านบ่อตรู ตำบลบ่อตรู อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ผู้รับผิดชอบ

๑. นายไพโรจน์ ช่วยวงศ์
๒. นายอดิพันธ์ จันท์
๓. นายณรงค์ หมัดสุข
๔. นายอาจ สุขสำราญ
๕. นางสาวนฤมล แก้วสุข
๖. นางสาวนริษา จันทพล
๗. นางสาวภาวิดา นนทะสร
๘. นางนาเดียร์ บังกูสัน
๙. นางสาวอณามิกา บัวมา
๑๐. นายสมพงษ์ มุขดา
๑๑. นายสมศักดิ์ ศรีสุวรรณ

- เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน
 เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน
 เจ้าพนักงานประมงชำนาญงาน
 นายท้ายเรือ (พร.)
 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (พร.)
 นักวิชาการเผยแพร่ (พร.)
 เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล (พร.)
 สหโภชน (พร.)
 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี (พร.)
 กะลาสี (พร.)
 พนักงานพิทักษ์ป่า

ยานพาหนะ รถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน อย ๕๙๖๓ กทม, ซป ๓๙๐๐ กทม

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ส่วนราชการ ทั้งส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ และสื่อมวลชน จัดประชุมร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการ “โครงการชายหาดสะอ้าน บ้านปลาสะอาด ครั้งที่ ๑/๕๔” โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ได้จัดประชุม จำนวน ๑ ครั้ง ได้ข้อสรุปดังนี้

๑. การจัดกิจกรรม “โครงการชายหาดสะอ้าน บ้านปลาสะอาด ครั้งที่ ๑/๕๔” ในระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ เมษายน ๒๕๕๔

กิจกรรมย่อยในความรับผิดชอบของศูนย์ฯ ประกอบด้วย

กิจกรรมบนฝั่งบริเวณชายหาดบ้านบ่อตรู ตำบลบ่อตรู อำเภอระโนด

- วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ ๔ (จ.สงขลา) และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ่อตรุ หน่วยงานที่บูรณาการร่วมกิจกรรม ดำเนินการจัดเตรียมสถานที่
- วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ พิธีเปิดกิจกรรม “โครงการชายหาดสะอาด ครั้งที่ ๑/๕๔” ผู้อำนวยการศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ ๔ (จ.สงขลา) กล่าวแถลงการณ์รายงานความเป็นมาของโครงการฯ และเรียนเชิญนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบ่อตรุ นายครุฑิต เหมรักษ์ มาเป็นประธานในพิธีเปิดงาน จากนั้นประธานและคณะเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบ่อตรุ ชมรม อสม. ตำบลบ่อตรุ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตำบลบ่อตรุ ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชน พร้อมทั้งผู้เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันเก็บขยะบริเวณชายหาดบ้านบ่อตรุ

กิจกรรมบนในทะเลบ้านบ่อตรุ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด

- วันที่ ๒๗ - ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ ๔ (จ.สงขลา) ร่วมกับ นักดำน้ำอาสาสมัคร ลงเรือไปดำน้ำโดยเรือจ้างเหมาและเรือทรัพยากรฯ ๒๑๒ ดำน้ำเก็บขยะพื้นที่บริเวณแนวปะการังเทียม ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา แล้วเดินทางกลับเข้าฝั่งในตอนเย็น ทั้ง ๒ วัน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ ๔ (จ.สงขลา) ร่วมกันคัดแยกขยะ และชั่งน้ำหนักปริมาณขยะ พร้อมทั้งส่งมอบขยะให้ทางกองสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลบ่อตรุนำไปกำจัดต่อไป

ในด้านการจัดการขยะในทะเล เจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ที่ ๔ (จ.สงขลา) ชมรมดำน้ำจังหวัดสงขลา และนักดำน้ำอาสาสมัคร ดำน้ำเก็บขยะบริเวณแนวปะการังเทียม และรอบๆ แนวปะการังเทียมสรุปปริมาณขยะที่เก็บได้มีดังนี้

ขยะในทะเล

๑. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมชายฝั่งและการพักผ่อน (ขยะบรรจุภัณฑ์อาหาร, นักท่องเที่ยวชายหาด, กีฬา/เกมส์, เทศกาล, ขยะจากถนน,/ท่อระบายน้ำ เป็นต้น) จำนวน ๓ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๑๗ กิโลกรัม
 ๒. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมทางน้ำ (ขยะจากการตกปลาเพื่อการพักผ่อน/การประมง และกิจกรรมเกี่ยวกับเรืออื่นๆ) จำนวน ๒๒๓ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๖๐ กิโลกรัม
 ๔. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมการสูบ (บุหรี, ไฟแช็ก, ซองบุหรี) จำนวน ๑๐ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๐.๓ กิโลกรัม
 4. ขยะขนาดใหญ่ (แบตเตอรี่, ยางรถยนต์, วัสดุก่อสร้าง) จำนวน ๗ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๒๒.๗ กิโลกรัม
- รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๔ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม

ขยะบนฝั่ง

ชายหาดบ้านบ่อตรุ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด จ.สงขลา

๑. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมชายฝั่งและการพักผ่อน (ขยะบรรจุภัณฑ์อาหาร, นักท่องเที่ยวชายหาด, กีฬา/เกมส์, เทศกาล, ขยะจากถนน,/ท่อระบายน้ำ เป็นต้น) จำนวน ๔๒๐ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๒๖๐ กิโลกรัม
 ๒. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมทางน้ำ (ขยะจากการตกปลาเพื่อการพักผ่อน/การประมง และกิจกรรมเกี่ยวกับเรืออื่นๆ) จำนวน ๙๐ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๑๒๐ กิโลกรัม
 ๓. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมการสูบ (บุหรี, ไฟแช็ก, ซองบุหรี) จำนวน ๙๕ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๓ กิโลกรัม
 ๔. ขยะขนาดใหญ่ (แบตเตอรี่, ยางรถยนต์, วัสดุก่อสร้าง) จำนวน ๖๐ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๑๓๗ กิโลกรัม
- รวมขยะบนบกทั้งสิ้น จำนวน ๖๖๕ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๕๒๐ กิโลกรัม
- รวมขยะทั้ง ๒ แหล่ง จำนวน ๙๑๗ ชั่ง น้ำหนักประมาณ ๖๒๐ กิโลกรัม

ปัญหาและอุปสรรค

- ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมเกิดคลื่นลม ทำให้การเดินทางไป-กลับของผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความไม่สะดวก
- สภาพอากาศแปรปรวนทำให้เกิดความยากลำบากในการมองเห็นได้น้ำ น้ำขุ่น ทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ภาพกิจกรรม

ประชุมร่วมกับเทศบาลตำบลบ่อตรุ และชมรมประมงพื้นบ้านในการวางแผนจัดงาน

เจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาลฯ ร่วมเตรียมสถานที่จัดงาน

ผู้ร่วมกิจกรรมลงทะเบียน

ประธานในพิธีร่วมกันเปิดงาน

นักดำน้ำอาสาสมัครฟังบรรยาย และประชุมวางแผนการดำน้ำจาก ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

ผู้เข้าร่วมในพิธีเปิดงานนั่งฟังแถลงการณ์ พร้อมถ่ายรูปร่วมกันกับประธาน

ร่วมกันเก็บขยะชายหาด

กิจกรรมดำน้ำเก็บขยะในทะเล แนวปะการังเทียม

ชมรมดำน้ำจังหวัดสงขลา อาสาสมัครนักดำน้ำ ร่วมกันดำน้ำเก็บขยะ

เก็บกู่ ขยะ ซากอวน ขันบนเรือคัดแยก และชั่งน้ำหนัก ขยะที่เก็บกู่ขึ้นมา

ขยะที่เก็บได้ทั้งหมด

รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนเมษายน
ปีงบประมาณ ๒๕๕๔
กิจกรรมอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๔ (จ.สงขลา)
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม